

**Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova**

ORDIN

19.11.2025 nr. 2004

mun. Chișinău

**Cu privire la aprobarea Metodologiei de
dezvoltare a curriculumului disciplinar**

În temeiul prevederilor art. 140 al Codului educației al Republicii Moldova Nr.152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 24.10.2014, Nr. 319-324 art. nr.643), cu modificările ulterioare și în scopul validării Metodologiei de evaluare a curriculumului în învățământul general în rezultatul pilotării, Ministrul educației și cercetării emite prezentul

ORDIN:

1. Se aprobă *Metodologiei de evaluare a curriculumului în învățământul general*, conform Anexei.
2. Direcția politici în învățământ general:
 - 2.1. va aduce prevederile prezentului ordin la cunoștința autorilor de curriculum și dezvoltatorilor de documente curriculare;
 - 2.2. va monitoriza implementarea *Metodologiei de evaluare a curriculumului în învățământul general*.
3. Controlul executării prezentului ordin se pune în sarcina doamnei Valentina Olaru, Secretar de stat.

Ministru

Dan PERCIUN

MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

METODOLOGIA
DE EVALUAREA A CIRRICULUMULUI ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL GENERAL

Chișinău - 2025

Metodologia de evaluare a curriculumului în învățământul general

I. Dispoziții generale

1. Metodologia de evaluare a curriculumului în învățământul general (în continuare — Metodologia) este un document normativ - ce prevede evaluarea curriculumului național și a produselor curriculare, fiind parte componentă a evaluării sistemice în învățământul general.

2. Metodologia de evaluare a curriculumului general precizează modul de organizare și desfășurare a evaluării conținuturilor, competențelor și obiectivelor stabilite prin Curriculumul Național, în vederea determinării relevanței, coerenței și eficienței procesului educațional, precum și a gradului de îndeplinire a cerințelor de calitate în învățământul general.

3. Prezenta Metodologie are drept scop oferirea unui cadru unitar și sistematic pentru evaluarea curriculumului în învățământul general la nivel național, asigurând continuitatea, coerența și calitatea procesului educațional în instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal. Metodologia ține cont de particularitățile contextului socio-economic, cultural și lingvistic al Republicii Moldova și se raportează la experiența internațională în domeniu.

4. Metodologia este elaborată și pusă în aplicare de Ministerul Educației și Cercetării (în continuare — MEC), în colaborare cu Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare (în continuare — ANCE), cercetători din domeniul științelor educației și alți actori interesați de calitatea și dezvoltarea sistemului educațional.

5. Evaluarea curriculumului național reprezintă un proces sistematic de analiză și apreciere a eficacității, relevanței și calității curriculumului național, dar și a modului de implementare a Curriculumului Național.

6. Metodologia are următoarele obiective:

- a) să evalueze relevanța și eficiența Curriculumului Național, inclusiv prin analiza și evaluarea componentelor acestuia;
- b) să evalueze eficacitatea utilizării resurselor umane, materiale și financiare în atingerea competențelor și finalităților vizate de Curriculumul Național;
- c) să verifice conformitatea practicilor de predare-învățare-evaluare cu ghidurile de implementare și standardele de calitate în domeniul educației;
- d) să scoată în evidență calitatea și relevanța conținuturilor curriculare la disciplinele școlare în raport cu nevoile de formare ale elevilor și cerințele societății contemporane;
- e) să identifice și să ofere soluții pentru problemele ce afectează implementarea curriculumului, inclusiv prin furnizarea de feedback factorilor de decizie și cadrelor didactice;
- f) să orienteze învățământul general spre convergența cu sistemul de competențe și valorile educaționale la nivel european și internațional.

7. Metodologia se adresează:

- a) factorilor de decizie, care asigură elaborarea, dezvoltarea și implementarea politicilor curriculare;
- b) cadrelor didactice și personalului de conducere din instituțiile de învățământ general, care aplică și -monitorizează implementarea politicilor curriculare la nivel de clasă și școală;
- c) specialiștilor organelor locale de specialitate în domeniul învățământului (în continuare — OLSDÎ) și ai administrațiilor publice de toate nivelurile, implicați în managementul de curriculum, monitorizarea și susținerea calității procesului educațional la nivel instituțional, teritorial și național.

8. Pentru o înțelegere unitară a termenilor utilizați în cadrul prezentei Metodologii, se definesc următoarele concepte-cheie:

Curriculum național – ansamblul documentelor oficiale (plan-cadru, programe de examen, manuale, ghiduri metodologice, standarde de evaluare), care reglementează activitatea de predare, învățare și evaluare în învățământul general, inclusiv finalitățile, conținuturile, activitățile și mijloacele de învățare și evaluare (oportunitățile și experiențele de învățare proiectate și oferite elevilor), având rolul de a orienta dezvoltarea competențelor elevilor.

Evaluare a curriculumului – proces sistematic și periodic de colectare, analiză și interpretare a datelor privind relevanța, coerența, eficiența, echitatea și rezultatele obținute în urma implementării curriculumului, cu scopul de a asigura îmbunătățirea continuă a calității actului educațional.

Indicatori de performanță – variabile măsurabile utilizate pentru a aprecia gradul de atingere a obiectivelor curriculare; pot fi de natură cantitativă (rezultate la examene, rate de promovare, indicatori statistici) sau calitativă (satisfacția actorilor educaționali, relevanța pentru piața muncii etc.).

Competențe – ansamblul esențial de cunoștințe, abilități și atitudini pe care fiecare persoană ar trebui să le dobândească pentru a-și asigura dezvoltarea personală, integrarea socială, participarea activă în comunitate și integrarea cu succes pe piața muncii.

Perioadă de evaluare – intervalul de timp stabilit prin Metodologie în care se desfășoară un ciclu complet de evaluare (de ex., o perioadă de 4-5 ani pentru evaluările complexe), având scopul de a surprinde evoluția și impactul curriculumului asupra rezultatelor învățării.

Instrumente de evaluare – modalități și tehnici de colectare a datelor despre curriculum și modul de implementare a acestuia (de ex., chestionare, interviuri, focus-grupuri, observații la clasă, analize statistice), utilizate în vederea obținerii unei imagini obiective asupra calității procesului educațional.

Autoritate/Instituție responsabilă – entitatea (publică sau privată) cu competențe legale și executive pentru a organiza, coordona și realiza evaluarea curriculumului (ex. MEC, ANCE), având responsabilitatea de a asigura condițiile necesare pentru desfășurarea corectă și eficientă a acesteia.

Actor educațional (parte interesată) – orice individ, grup, instituție sau organizație care are un interes direct sau indirect în calitatea și rezultatele curriculumului (elevi, profesori, părinți, manageri școlari, instituții de învățământ superior, mediul economic etc.), fiind implicat în diverse moduri în procesul de evaluare și îmbunătățire a curriculumului.

Monitorizarea curriculumului – proces prin care se urmărește și se evaluează implementarea curriculumului pentru a asigura că obiectivele de învățare sunt atinse și că strategiile de predare sunt eficiente.

Revizuirea curriculumului – proces de actualizare a documentelor curriculare, derulat ca urmare a constatărilor și recomandărilor rezultate din evaluările periodice, având ca scop îmbunătățirea relevanței, coerenței și calității procesului educațional.

II. Principiile și cerințele aferente organizării procesului de evaluare a curriculumului în învățământul general

9. Organizarea procesului de evaluare a curriculumului în învățământul general se bazează pe următoarele principii:

a) Continuitate și coerență – menținerea unui demers consecvent de analiză și îmbunătățire permanentă, aliniat la standardele și politicile educaționale stabilite la nivel național;

b) Motivare pentru performanță – stimularea cadrelor didactice și a instituțiilor de învățământ pentru optimizarea practicilor curriculare, în vederea atingerii obiectivelor de calitate și a creșterii satisfacției beneficiarilor educației;

c) Flexibilitate și adaptabilitate – ajustarea procesului de evaluare la contextul specific al fiecărei instituții de învățământ, urmărind echilibrul între cadrul normativ și diversitatea realităților școlare, astfel încât curriculumul să rămână relevant și eficient pentru toți elevii;

d) Receptivitate la nevoile actorilor educaționali – centrarea pe necesitățile și particularitățile elevilor, precum și pe condițiile de lucru ale cadrelor didactice, oferind feedback direcționat și soluții adaptate, pentru a asigura dezvoltarea potențialului fiecărui elev și perfecționarea continuă a procesului de predare-învățare-evaluare.

10. Procesul de evaluare a curriculumului trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

a) *Stabilirea unui scop precis.* Primul pas în procesul de evaluare a curriculumului este stabilirea scopurilor și a obiectivelor. Acestea sunt definite, în primul rând, în funcție de nivelul de evaluare a curriculumului (de exemplu, la nivelul documentelor curriculare, la nivelul curriculumului implementat etc.) și de rolul evaluării (de exemplu, de diagnostică, de intervenție ameliorativă etc.).

b) *Identificarea surselor de informații credibile.* Pentru a îndeplini criteriile de validitate și de obiectivitate, orice evaluare trebuie să se bazeze pe date relevante. De aceea, identificarea surselor de informații credibile și stabilirea metodologiei de colectare a datelor sunt elemente importante ale oricărui demers evaluativ.

c) *Periodicitatea.* Evaluarea curriculumului trebuie să fie un proces periodic, care să ofere autorităților publice centrale în domeniul educației, factorilor de decizie, informații utile în mod constant, sistematic și unitar pentru ameliorarea continuă a calității curriculumului.

d) *Coordonarea de către experți.* Pentru a fi credibil, procesul de evaluare a curriculumului trebuie să satisfacă rigorile cercetării științifice și, în acest context, trebuie derulat de persoane cu o înțelegere profundă a domeniului și cu experiență adecvată în cercetarea educațională.

III. Tipurile și etapele procesului de evaluare a curriculumului

11. Procesul de evaluare a curriculumului se desfășoară conform unei abordări structurate și sistematice, bazate pe cicluri periodice de analiză și optimizare. Acesta include următoarele tipuri de evaluări:

11.1. Evaluarea majoră (comprehensivă) - desfășurată o dată la 4-5 ani pentru a verifica eficacitatea, relevanța, coerența și impactul curriculumului

a) Analiza curriculumului și produselor curriculare la nivel național (desfășurată la toate nivelurile de învățământ și/sau secvențială pe niveluri și/ sau grup de discipline);

b) Compararea curriculumului național cu alte curricula europene și internaționale;

c) Revizuirea metodologiilor de predare-învățare- evaluare în funcție de rezultatele analizelor;

d) Identificarea necesarului de resurse pentru o implementare optimă și /sau secvențială;

e) Formularea unor recomandări pentru racordarea curriculumului la schimbările socio-economice;

f) Adoptarea deciziilor de actualizare a curriculumului, dacă este cazul.

11.2. Evaluări intermediare – desfășurate anual sau la 2 ani în scopul monitorizării progresului și a gradului de implementare a curriculumului

a) Analiza datelor privind rezultatele elevilor la nivel național;

b) Evaluarea utilizării resurselor materiale și umane;

c) Ajustări punctuale ale conținutului curricular în funcție de disfuncționalitățile identificate;

d) Consultări cu instituțiile de cercetare și mentorii educaționali privind eficiența implementării curriculumului;

e) Emiterea unor recomandări pentru optimizarea procesului educațional.

11.3. Evaluări pilot sau tematice - desfășurate ori de câte ori este necesar

a) Aplicate pentru discipline noi, modificări curriculare sau inițiative de reformă;

b) Analiza aprofundată a unor domenii specifice ale curriculumului;

c) Validarea metodologiilor de predare pentru competențe specifice;

d) Identificarea celor mai eficiente strategii didactice pentru implementarea noilor schimbări;

e) Emiterea de propuneri și ajustări necesare înainte de implementarea la scară largă.

11.4. Evaluarea comparativă a curriculumului la nivel internațional

Evaluarea se realizează periodic, în cadrul evaluării majore, pentru a aprecia gradul de compatibilitate al curriculumului național cu modelele curriculare europene și internaționale și pentru a identifica bune practici transferabile. Pentru realizarea evaluării comparative a curriculumului se recomandă:

– A stabili scopul, obiectivele și metodologia analizei comparative.

– A selecta țările de referință relevante din Spațiul European al Educației, în baza criteriilor de performanță educațională, compatibilitate culturală și accesibilitate a documentelor curriculare.

– A examina documentele curriculare oficiale – cadre de referință, planuri-cadru, programe școlare și profiluri ale absolventului – prin raportare la criteriile de evaluare.

– A aplică o grilă comună de analiză a dimensiunilor curriculare.

– A sintetiza pentru fiecare țară și nivel de învățământ: punctele forte, provocările și elementele transferabile în contextul Republicii Moldova.

– A aplica scala de compatibilitate curriculară (1–5) pentru a evalua măsură în care curriculumul analizat este aliniat la principiile de dezvoltare curriculare europene.

– A formula concluzii și recomandări pentru revizuirea curriculumului național, însoțite de propuneri privind adaptarea bunelor practici internaționale.

– A elabora raportul comparativ consolidat pe țări și niveluri de învățământ, care devine parte integrantă a sintezei naționale de evaluare curriculară.

Rezultatele evaluării comparative se valorifică în procesul de modernizare a curriculumului, în armonizarea acestuia cu Cadrul de Referință al Curriculumului Național (în continuare- CRCN) și în formarea continuă a experților și autorilor de curriculum.

12. Etapele evaluării comprehensive a curriculumului disciplinar

Procesul de evaluare a curriculumului disciplinar presupune câteva etape:

1) Planificarea evaluării

La această etapă are loc:

a) elaborarea și aprobarea calendarului de acțiuni privind evaluarea curriculumului școlar;

b) selectarea și formarea echipelor de experți naționali pentru evaluarea curriculumului;

c) elaborarea metodologiei de evaluare a curriculumului (inclusiv chestionarelor și algoritmul de evaluare a curriculumului pentru experții naționali);

d) formularea scopului și metodologiei evaluării curriculumului disciplinar.

2) Realizarea procesului de evaluare

La această etapă se asigură convergența dintre obiectul evaluării, constatări, recomandări și concluzii, precum și are loc:

a) evaluarea de către experții naționali a curricula disciplinare și prezentarea rezultatelor evaluării;

b) organizarea chestionării elevilor, cadrelor didactice și de conducere, părinților privind implementarea produselor curriculare;

c) procesarea statistică a datelor, analiza rezultatelor chestionării actorilor implicați în evaluarea curriculumului și descrierea percepțiilor actorilor implicați;

Se acumulează și se prelucrează informația obținută, se stabilesc factorii ce provoacă erori, dificultăți, bariere.

3) *Elaborarea raportului de evaluare a curriculumului disciplinar*

În urma evaluării curriculumul disciplinar are loc analiza rezultatelor evaluării și elaborarea recomandărilor pentru dezvoltarea curriculumului școlar.

IV. Funcțiile și responsabilitățile autorităților administrației publice centrale și locale

13. Pentru a asigura implementarea eficientă a prezentei Metodologii, autoritățile administrației publice centrale și structurile aferente îndeplinesc următoarele funcții și responsabilități:

13.1. Ministerul Educației și Cercetării

a) Elaborează și coordonează reglementările și politicile naționale referitoare la evaluarea și monitorizarea curriculumului național în învățământul general;

b) Aprobă planul de acțiuni și instrumentele metodologice de evaluare;

c) Coordonează activitățile de evaluare la nivel național;

d) Stabilește periodicitatea evaluărilor și constituie comisiile de specialitate/ grupurile de lucru pe discipline școlare;

e) Stabilește grupurile de evaluatori din rândul cadrelor didactice din învățământul general și superior;

f) Organizează instruirea grupurilor de experți evaluatori privind aplicarea Metodologiei de evaluare a curriculumului;

g) Identifică și alocă resursele financiare, umane și logistice necesare pentru aplicarea metodologiei;

h) Colaborează cu alte instituții și parteneri pentru a obține sprijinul necesar implementării eficiente;

i) Asigură congruența dintre politicile educaționale și strategiile din domeniile conexe (de ex. formare profesională, piața muncii);

j) Facilitează un cadru coerent de colaborare, astfel încât sistemul de învățământ să beneficieze de sprijinul adecvat din partea altor sectoare.

k) Încurajează implicarea organizațiilor internaționale, a partenerilor de dezvoltare și a donatorilor în proiecte dedicate modernizării și îmbunătățirii curriculumului;

l) Permite transferul de bune practici și preluarea unor modele de succes din alte sisteme educaționale, adaptate la specificul național.

m) Examinează rapoartele de evaluare și validează măsurile de intervenție propuse;

n) Dispune actualizarea/ dezvoltarea/ revizuirea curriculumului la disciplinele școlare și, după caz, a Curriculumului Național, atunci când constatările impun schimbări sau îmbunătățiri.

13.2. Agenda activităților MEC include următoarele responsabilități principale prezentate detaliat și în Anexa 1:

a) Elaborarea și actualizarea cadrului normativ și programului de activități pentru evaluarea curriculumului, în colaborare cu ANCE, INEL și OLSDÎ, desfășurată periodic la fiecare ciclu de 4-5 ani și ori de câte ori este necesar;

b) Stabilirea periodicității evaluărilor și a metodologiei aferente, activitate realizată la începutul fiecărui ciclu de evaluare, în coordonare cu ANCE și OLSDÎ;

c) Constituirea comisiilor de specialitate și a grupurilor de lucru pe discipline, organizată de MEC la fiecare ciclu de 4-5 ani sau conform necesității;

d) Coordonarea implementării metodologiei de evaluare a curriculumului, proces permanent gestionat de MEC, ANCE și OLSDÎ;

e) Asigurarea monitorizării activităților de evaluare la nivel național, prin raportări anuale realizate de MEC, OLSDÎ și ANCE;

f) Examinarea rapoartelor de evaluare și validarea măsurilor de intervenție, activitate desfășurată anual sau la 2 ani pentru evaluările intermediare, în colaborare cu ANCE și INEL;

g) Organizarea și aprobarea sesiunilor de formare pentru cadrele didactice privind implementarea curriculumului, activitate cu frecvență anuală gestionată de MEC, ANCE, INEL și OLSDÎ;

h) Identificarea și alocarea resurselor financiare, umane și logistice pentru implementarea metodologiei, în colaborare cu Ministerul Finanțelor și OLSDÎ, realizată anual;

i) Monitorizarea progresului implementării curriculumului și ajustarea acestuia în funcție de necesități, activitate desfășurată la fiecare evaluare intermediară;

j) Organizarea evaluărilor pilot pentru testarea modificărilor curriculare, derulată ori de câte ori este necesar;

k) Revizuirea și actualizarea curriculumului în baza recomandărilor rezultate din evaluări, efectuată la fiecare ciclu de evaluare majoră;

l) Facilitarea schimbului de bune practici și colaborarea cu partenerii internaționali, activitate permanentă realizată de MEC, ANCE și OLSDÎ.

13.3. Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare în colaborare cu Direcția generală politici în învățământul general și Secția evaluare și monitorizare în învățământul general din cadrul MEC

a) Elaborează instrumente de colectare a datelor și ghiduri de lucru pentru experți, evaluatori și cadre didactice;

b) Organizează sesiuni de formare și workshop-uri destinate cadrelor didactice și cadrelor de conducere pentru o mai bună înțelegere a cerințelor de evaluare și instrumentelor de evaluare;

c) Coordonează procesul de colectare, prelucrare și centralizare a informațiilor rezultate din chestionare, teste standardizate, interviuri etc.;

d) Efectuează interpretarea rezultatelor în baza indicatorilor de performanță stabiliți, evidențiind punctele forte și aspectele ce necesită îmbunătățire;

e) Întocmește rapoarte intermediare și finale privind rezultatele evaluării curriculumului;

f) Propune recomandări de optimizare și îmbunătățire a curriculumului, pe care le înaintează Ministrului Educației și Cercetării;

g) Furnizează consultanță și asistență în vederea implementării finalităților educaționale și a politicilor de evaluare;

h) Participă la monitorizarea modului în care instituțiile de învățământ pun în aplicare recomandările rezultate din procesul de evaluare.

13.4. Institutul Național pentru Educație și Leadership

a) Elaborează programe de formare continuă pentru cadrele didactice și de conducere din instituțiile de învățământ, privind aplicarea instrumentelor de evaluare și monitorizare a curriculumului național;

b) Coordonează rețeaua națională de mentori și mentorii instituționali în vederea acordării de sprijin continuu cadrelor didactice și personalului de conducere privind evaluarea și monitorizarea curriculumului național;

c) Asigură formarea mentorilor în domeniul leadership-ului educațional și al managementului școlar, astfel încât aceștia să poată oferi consiliere și îndrumare în evaluarea și monitorizarea curriculumului național;

d) Derulează studii și cercetări privind tendințele și bunele practici în dezvoltarea curriculară, adaptându-le contextului național;

e) Participă la proiecte și inițiative de cooperare cu alte instituții de profil, pentru consolidarea capacităților de leadership în învățământul general.

f) Elaborează criterii și instrumente de evaluare a calității leadership-ului în instituțiile de învățământ, contribuind la îmbunătățirea calității implementării curriculumului și activității manageriale;

g) Elaborează materiale metodologice și ghiduri pentru cadrele didactice;

h) Îndrumă și sprijină diseminarea în sistemul de educație a metodelor de predare și conducere de succes;

i) Colaborează cu MEC și instituțiile de profil, oferind date și expertiză în vederea corelării procesului de evaluare a curriculumului cu cel de evaluare a practicilor educaționale.

j) Acordă consultanță managerială cadrelor didactice cu funcții de conducere, comisiilor metodice și altui personal cu funcții de monitorizare și evaluare, prin servicii de mentorat;

k) Sprijină instituțiile de învățământ în implementarea recomandărilor de îmbunătățire rezultate din procesele de evaluare a curriculumului și a leadership-ului educațional.

13.5. Instituțiile de cercetare și formare (universități, instituții de formare inițială și continuă)

a) Oferă cercetări, analize și rapoarte bazate pe cercetare în domeniul monitorizării, evaluării și dezvoltării curriculare;

b) Se implică, la solicitarea MEC, în validarea sau pilotarea instrumentelor de evaluare, asigurând fundamentarea științifică a procesului.

13.6. Organele locale de specialitate în domeniul învățământului

a) Monitorizează implementarea curriculumului la nivel municipal/raional;

b) Coordonează activitățile de evaluare /monitorizare a curriculumului și asigură asistență instituțiilor de învățământ din subordine privind aplicarea instrumentelor specifice procesului;

c) Colaborează cu MEC și ANCE în vederea înaintării propunerilor / recomandărilor de modificare/îmbunătățire a Curriculumului Național;

d) Furnizează date privind infrastructura educațională, resursele umane și nevoile de formare ale cadrelor didactice din instituțiile de învățământ din subordine;

e) Organizează sesiuni de instruire pentru cadrele didactice și de conducere a instituțiilor de învățământ privind implementarea, monitorizarea și evaluarea Curriculumului Național;

f) Asigură raportarea periodică a rezultatelor și dificultăților întâmpinate în procesul de implementare a curriculumului;

g) Realizează activități de control și îndrumare pentru a verifica aplicarea politicilor curriculare;

h) Facilitează schimbul de bune practici între instituțiile de învățământ din subordine;

- i) Susține dezvoltarea profesională a cadrelor didactice prin parteneriate și colaborări cu instituțiile de formare continuă;
- j) Asigură asistență tehnică și metodologică a instituțiilor de învățământ pentru aplicarea eficientă a politicilor educaționale;
- k) Participă la elaborarea și implementarea strategiilor educaționale locale, în concordanță cu politicile naționale în domeniu;
- l) Contribuie la analiza și raportarea progresului implementării curriculumului la nivel regional.

13.7. Instituțiile de învățământ general, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare

- a) Evaluează periodic aplicarea planurilor-cadru, a programelor școlare și a strategiilor didactice în procesul educațional;
- b) Monitorizează gradul de atingere a competențelor stabilite în Curriculumul Național;
- c) Identifică și semnalează OLSDÎ eventualele dificultăți întâmpinate în aplicarea curriculumului, propunând soluții de îmbunătățire.
- d) Participă la procesul de colectare a datelor prin completarea chestionarelor, organizarea focus-grupurilor și asigurarea accesului la documente relevante;
- e) Colaborează cu MEC, ANCE, OLSDÎ și experții evaluatori în vederea desfășurării activităților de evaluare la nivel de școală;
- f) Asigură corectitudinea și promptitudinea transmiterii datelor solicitate în cadrul evaluărilor naționale și teritoriale.
- g) Dezvoltă mecanisme interne de autoevaluare a practicilor curriculare și a rezultatelor învățării;
- h) Implică cadrele didactice și echipele manageriale în analiza rezultatelor evaluărilor externe și în formularea de măsuri de remediere;
- i) Elaborează planul de dezvoltare instituțională cu accent pe îmbunătățirea procesului de predare-învățare.
- j) Cooperează cu OLSDÎ în implementarea și monitorizarea politicilor educaționale la nivel teritorial;
- k) Participă la sesiuni de instruire și formare privind aplicarea curriculumului și a metodologiilor de evaluare;
- l) Aplică recomandările și măsurile stabilite de autoritățile educaționale centrale și teritoriale în urma evaluărilor realizate.
- m) Facilitează implicarea elevilor, părinților și altor actori educaționali în procesele de feedback și consultare;
- n) Utilizează rezultatele evaluărilor pentru adaptarea procesului educațional la nevoile beneficiarilor.

13.8. Grupurile de experți instituite de MEC

- a) MEC poate constitui grupuri de experți formate din cadre didactice cu experiență, specialiști în științele educației, reprezentanți ai instituțiilor de formare și ai societății civile, în funcție de necesitățile specifice de evaluare.
- b) Componenta acestor grupuri este aprobată prin ordinul MEC și ține cont de criterii de competență, experiență profesională și integritate.
- c) Grupurile de experți sunt permanent formați în materie de monitorizare, evaluare și dezvoltare a curriculumului de către MEC, ANCE, INEL sau experți internaționali;
- d) Contribuie la actualizarea/ adaptarea metodologiei /ghidurilor și instrumentelor specifice de evaluare și monitorizare, în dependență de tipul de evaluare prin expertiza pe care o dețin în domeniul curriculumului;

- e) Participă la activități de validare și monitorizare a aplicării instrumentelor de evaluare, oferind feedback specializat;
- f) Colaborează cu MEC și ANCE pentru analizarea datelor și formularea concluziilor și recomandărilor, asigurând o abordare coerentă și fundamentată științific.
- g) Transmit MEC și ANCE rezultatele și concluziile evaluărilor pe care le desfășoară, cu propuneri de îmbunătățire a curriculumului și a strategiilor de implementare;
- h) Sprijină procesul decizional prin expertiza de specialitate, contribuind la îmbunătățirea continuă a actului educațional.

V. Monitorizare și raportare

14. Evaluarea curriculumului este un proces continuu, iar rezultatele fiecărei etape sunt centralizate și publicate periodic de către MEC. ANCE asigură realizarea rapoartelor anuale și colaborează cu INEL pentru optimizarea formării cadrelor didactice. Pe baza rezultatelor evaluărilor, MEC stabilește noi direcții de dezvoltare curriculară, aliniate la standardele internaționale de calitate în educație. Rezultatele monitorizării periodice a implementării curriculumului realizate instituțional/ OLSDÎ pot fi utilizate în elaborarea rapoartelor de evaluare emise de către instituțiile abilitate.

VI. Sursele de date și instituțiile furnizoare pentru evaluarea curriculumului

15. Evaluarea curriculumului se realizează pe baza unui set diversificat de date calitative și cantitative, colectate din surse multiple, în scopul asigurării unei imagini complete și obiective asupra relevanței, coerenței și eficienței curriculumului național: date statistice și administrative, evaluări și feedback din partea actorilor educaționali, analiza documentelor curriculare, studii și cercetări realizate de instituții specializate, feedback din partea mediului economic și social. Sursele de date utilizate includ următoarele categorii:

15.1. Date statistice și administrative:

- a) Rezultatele examenelor naționale și testelor standardizate;
- b) Ratele de promovare și abandon școlar;
- c) Informații relevante din sistemul informațional de management în educație SIME;
- d) Indicatori privind tranziția absolvenților în învățământul superior și pe piața muncii.

15.2. Evaluări și feedback din partea actorilor educaționali:

- a) Chestionare și interviuri aplicate experților naționali, experților din învățământul superior, factorilor de decizie;
- b) Chestionare aplicate elevilor, părinților și profesorilor;
- c) Interviuri și focus grupuri cu cadre didactice și cadrelor didactice cu funcții de conducere;
- d) Observații directe asupra procesului de predare-învățare.

15.3. Analiza documentelor curriculare:

- a) Planurile-cadru și curricula disciplinare;
- b) Manuale și ghiduri metodologice;
- c) Politici educaționale și rapoarte de monitorizare a implementării curriculumului.

15.4. Studii și cercetări realizate de instituții specializate:

- a) Rapoarte de cercetare realizate de universități și institute de profil;

b) Studii comparative internaționale privind dezvoltarea și implementarea curriculumului.

15.5. Feedback din partea mediului economic și social:

- a) Consultări cu reprezentanți ai angajatorilor și sectorului economic;
- b) Parteneriate educaționale cu sectorul privat și organizații non-guvernamentale.

16. Pentru realizarea unei evaluări riguroase, obiective și fundamentate științific a curriculumului național, procesul de colectare și analiză a datelor implică contribuția mai multor instituții responsabile, fiecare dintre acestea având atribuții distincte în furnizarea, procesarea și interpretarea informațiilor relevante. În acest sens, instituțiile furnizoare de date în procesul de evaluare a curriculumului sunt următoarele:

16.1. Ministerul Educației și Cercetării

- a) Coordonează colectarea datelor și asigură accesul la surse relevante;
- b) Publică rapoarte anuale privind dezvoltarea și implementarea curriculumului.

16.2. Agenția Națională Curriculum și Evaluare

- a) Organizează evaluările naționale și analizează rezultatele;
- b) Colectează și sintetizează datele privind performanța elevilor.

16.3. Institutul Național pentru Educație și Leadership

- a) Contribuie cu date privind formarea continuă a cadrelor didactice;
- b) Asigură feedback privind impactul programelor de mentorat.

16.4. Instituțiile de cercetare și universitățile

- a) Realizează studii și analize privind eficiența curriculumului;
- b) Propun recomandări bazate pe cercetare științifică.

16.5. Alte autorități centrale

- a) Furnizează date privind finanțarea educației și corelarea curriculumului cu piața muncii.

16.6. Organele locale de specialitate în domeniul învățământului

- a) Furnizează date privind infrastructura educațională, resursele umane și nevoile de formare ale cadrelor didactice;
- b) Asigură raportarea periodică a rezultatelor și dificultăților întâmpinate în procesul de aplicare a curriculumului;

16.7. Instituțiile de învățământ

- a) Participă la procesul de colectare a datelor prin completarea chestionarelor, organizarea focus-grupurilor și asigurarea accesului la documente relevante;
- b) Colaborează cu ANCE, OLSDI și experții evaluatori în vederea desfășurării activităților de evaluare la nivel de școală;
- c) Asigură corectitudinea și promptitudinea transmiterii datelor solicitate în cadrul evaluărilor naționale și teritoriale.
- d) Participă la sesiuni de instruire și formare privind aplicarea curriculumului și a metodologiilor de evaluare;
- e) Facilitează implicarea elevilor, părinților și altor actori educaționali în procesele de feedback și consultare;

16.8. Partenerii internaționali

- a) Contribuie cu studii comparative și bune practici în evaluarea curriculumului;
- b) Oferă suport tehnic și expertiză pentru dezvoltarea politicilor educaționale.

VII. Modelele, criteriile și instrumentele de evaluare a curriculumului

17. Pentru a asigura o analiză obiectivă și fundamentată a Curriculumului Național, evaluarea se realizează pe baza unui set de criterii specifice, structurate în funcție de aspectele esențiale ale procesului educațional aprobate de către MEC în funcție de tipul evaluării.

18. Înainte de fiecare evaluare ciclică a curriculumului și/sau ori de câte ori este necesar MEC de comun cu structurile implicate actualizează criteriile, indicatorii, modalitățile, metodele utilizate în funcție de necesitățile stabilite.

19. În procesul de evaluare a curriculumului pot fi aplicate următoarele modele:

a) Modelul CIPP (Context, Intrări, Proces, Produs) - se analizează contextul (nevoile educaționale), intrările (resursele disponibile), procesul (implementarea curriculumului) și produsul (rezultatele obținute).

b) Modelul Tyler - se concentrează pe măsura în care finalitățile educaționale sunt atinse.

c) Modelul participativ se referă la implicarea tuturor actorilor educaționali (elevi, profesori, părinți) pentru a evalua curriculumul din mai multe perspective.

d) Modelul bazat pe rezultate pune accent pe analiza impactului curriculumului asupra performanțelor elevilor.

20. Metode și instrumente utilizate în procesul de evaluare a curriculumului:

a) Calitative: interviuri, focus grupuri, metoda evaluării prin expertiză, analiza de conținut, matricea de asociere, analiza de context, analiza eualimetrică, metoda cuantificării, harta de dezvoltare operațională a competențelor, harta de dezvoltare operațională a unităților de competență, harta de dezvoltare operațională a conceptelor (capacităților), analiza taxonomică, analiza structurală ș.a.

b) Cantitative: chestionare, teste standardizate, analize statistice.

c) Surse de informații: elevi, cadre manageriale și didactice, părinți, documente curriculare, rapoarte școlare, SIME, date ale ANCE (testări și examene naționale, testări tematice, testări internaționale etc.)

21. În procesul de evaluare a curriculumului pot fi aplicate următoarele criterii: validitatea, aplicabilitatea, fidelitatea, relevanța, pertinența strategiilor didactice, axarea pe formarea de atitudini și valori, extensia, plenitudinea, flexibilitatea, coerența/ continuitatea, caracterul inter- și transdisciplinar, efortul cognitiv, fundamentarea științifică, acuratețea lingvistică ș.a.

22. Pentru a asigura o evaluare obiectivă și sistematică a curriculumului în învățământul general, metodologia stabilește criterii și indicatori de performanță specifici, detaliați în următoarele anexe:

Anexa 1 – Agenda activităților MEC în procesul de evaluare a curriculumului

Anexa 2 – Instrumente pentru evaluarea curriculumului disciplinar pe componente structurale

Anexa 3 – Instrumente pentru analiza comparativă a curriculumului disciplinar la nivel internațional

Anexa 4 – Instrumente pentru evaluare a curriculumului disciplinar din perspectiva beneficiarilor

Anexa 5 – Structura raportului de evaluare a curriculumului disciplinar

Anexa 6 – Structura raportului de sinteză pe arii curriculare

Anexa 7 – Cadrul metodologic pentru monitorizarea implementării curriculumului

VIII. Rolurile și responsabilitățile experților evaluatori

23. Grupurile de lucru sunt constituite din experți evaluatori pe discipline școlare, experți coordonatori pe discipline școlare, experți coordonatori pe arii curriculare, coordonatori responsabili de activitatea grupurilor de lucru, experți coordonatori naționali.

24. Experții evaluatori ai curriculumului la disciplina școlară:

- a) Analizează structura și conținutul produselor curriculare pentru fiecare disciplină;
- b) Adaptează și aplică instrumente specifice de evaluare conform specificului disciplinei în baza metodologiei de evaluare propuse;
- c) Prelucreează și sintetizează datele colectate în procesul de evaluare;
- d) Identifică tendințele și aspectele funcționale și critice;
- e) Elaborează rapoarte individuale pe dimensiunea stabilită la disciplină și le transmit coordonatorului pe disciplina de studii.

25. Experții coordonatori pe niveluri de învățământ și discipline școlare:

- a) Analizează structura și conținutul produselor curriculare pentru fiecare disciplină pe nivelul de învățământ desemnat (primar, gimnazial sau liceal);
- b) Adaptează și aplică instrumente specifice de evaluare pentru nivelul de învățământ desemnat (primar, gimnazial sau liceal) conform specificului disciplinei în baza metodologiei de evaluare propuse;
- c) Prelucreează și sintetizează datele colectate în procesul de evaluare al curriculumului pentru fiecare disciplină pentru nivelul de învățământ desemnat (primar, gimnazial sau liceal);
- d) Identifică tendințele și aspectele funcționale și critice în procesul de evaluare al curriculumului pentru fiecare disciplină pentru nivelul de învățământ desemnat (primar, gimnazial sau liceal);
- e) Elaborează rapoarte de sinteză/ integrate la disciplina școlară pentru nivelul de învățământ desemnat (primar, gimnazial sau liceal) și le transmit coordonatorului pe disciplina de studii.

26. Experții coordonatori pe discipline școlare pentru evaluarea curriculară:

- a) Adaptează și aplică instrumente specifice de evaluare conform specificului disciplinei în baza metodologiei de evaluare propuse;
- b) Coordonează activitatea experților evaluatori pe niveluri de învățământ;
- c) Monitorizează calitatea evaluării curriculumului la fiecare nivel (primar, gimnazial, liceal);
- d) Asigură respectarea metodologiei de evaluare a curriculumului și altor produse curriculare;
- e) Colectează și sintetizează datele din analiza disciplinară realizată de experții evaluatori;
- f) Întocmesc rapoarte intermediare pe baza concluziilor primite de la evaluatorii de discipline;
- g) Raportează periodic progresul procesului de evaluare coordonatorului pe arii curriculare și propun ajustări.
- h) Validează raportul, inclusiv concluziile și recomandările de la experții evaluatori de la fiecare nivel de învățământ;
- i) Elaborează raportul de evaluare pe disciplină și îl prezintă coordonatorului pe arii curriculare.

27. Experții coordonatori pe Arie curriculară pentru evaluarea curriculară:

- a) Analizează datele colectate prin corelare cu rezultatele evaluării celorlalte componente ale curricula școlare;
- b) Analizează rapoartele intermediare pe discipline transmise de coordonatorii pe nivelul de studii;
- c) Evaluează coerența și progresia integrării conținuturilor disciplinelor în cadrul ariilor curriculare;
- d) Coordonează și sintetizează propunerile / recomandările în vederea asigurării sinergiei între discipline pentru dezvoltarea competențelor transversale;
- e) Asigură respectarea metodologiei de evaluare a curriculumului și altor produse curriculare;
- f) Monitorizează aplicarea criteriilor de evaluare și validitatea rezultatelor procesului de evaluare;
- g) Formulează recomandări de îmbunătățire a abordării curriculare inter- și transdisciplinare;
- h) Coordonează activitatea experților evaluatori pe discipline;
- i) Generalizează concluziile și recomandările de la experții coordonatori de la fiecare disciplină în cadrul ariei curriculare;
- j) Întocmesc raportul final care include propuneri concrete de îmbunătățire pentru dezvoltarea curriculumului pentru întreaga arie curriculară.
- k) Transmit concluziile și recomandările, inclusiv raportul de evaluare consolidat pe aria curriculară expertului responsabil de activitatea grupurilor de lucru în evaluarea curriculară conform termenilor stabiliți.

28. Experții coordonatori responsabili de activitatea grupurilor de lucru pentru evaluarea curriculară:

- a) Coordonează activitatea grupurilor de evaluatori pe arii curriculare;
- b) Asigură suportul logistic și administrativ în activitatea grupurilor de lucru pentru evaluarea curriculară;
- c) Aplică bateria de chestionare în mod centralizat pentru următorii beneficiari: cadre didactice cu funcții de conducere, cadre didactice, părinți și elevi.
- d) Monitorizează progresul etapelor de evaluare și susține activitățile de planificare, implementare și raportare a procesului evaluativ;
- e) Monitorizează periodic progresul procesului de evaluare realizat de către coordonatorul pe arii curriculare și propun ajustări;
- f) Validează rapoartele de evaluare prezentate de coordonatorii pe arii curriculare și drept anexe rapoartele de evaluare pe discipline elaborate de către experții evaluatori prin coordonare cu experții naționali;

29. Experții coordonatori naționali pentru evaluarea curriculară:

- a) Elaborează curriculumul programului de formare și desfășoară formarea grupurilor de experți pentru evaluarea curriculară;
- b) Asigură asistență metodologică echipelor de coordonatori pe arii curriculare;
- c) Asigură aplicarea unitară a metodologiei de evaluare la toate disciplinele și ariile curriculare, monitorizând respectarea criteriilor și a instrumentelor aprobate;
- d) Validează aplicarea unitară a metodologiei de evaluare;
- e) Validează recomandările de îmbunătățire în baza constatărilor și recomandărilor propuse de coordonatorii pe arii curriculare și discipline de studii;
- f) Elaborează raportul final de sinteză al rezultatelor evaluării curriculumului la nivel național, incluzând recomandări strategice pentru dezvoltarea curriculară.

g) Formulează scopul principal și obiectivele pentru revizuirea curriculară cu recomandări per arie curriculară, nivel de studiu, disciplină școlară.

IX. Dispoziții finale

30. Pentru a asigura implementarea corespunzătoare a Metodologiei, MEC coordonează și derulează un set de activități esențiale, structurate într-o agendă operațională detaliată. Aceste activități vizează atât elaborarea cadrului normativ, cât și monitorizarea și optimizarea continuă a procesului de evaluare a curriculumului, inclusiv elaborarea instrumentelor de monitorizare a procesului de implementare a curriculumului.

31. În procesul de evaluare a curriculumului, experții pot adapta instrumentele de evaluare în corespundere cu specificul disciplinei și instrumentarul existent aprobat.

32. Instrumentele de evaluare care sunt recomandate în actuala metodologie pot fi adaptate și aplicate de către cadrele de conducere și instituțiile responsabile în procesul de monitorizare a implementării curriculumului.

33. Pentru a asigura implementarea corespunzătoare a Metodologiei și evaluarea fidelității instrumentarului de evaluare a curriculumului și rezultatelor învățării, MEC contractează experți evaluatori ori de câte ori este necesar și elaborează termenii de referință.

34. Pentru asigurarea transparenței și diseminării rezultatelor procesului de evaluare a curriculumului, Ministerul Educației și Cercetării publică periodic rapoartele de evaluare și sintezele analitice pe pagina oficială, transmite constatările relevante instituțiilor implicate și organizează sesiuni de prezentare, consultare și dezbatere publică cu actorii educaționali și partenerii de dezvoltare. Comunicarea rezultatelor se realizează într-un format accesibil, care să faciliteze utilizarea concluziilor evaluării în procesul de revizuire și dezvoltare curriculară.

Anexa 1
la Metodologia de evaluare
a curriculumului în învățământul general

Agenda activităților MEC în procesul de evaluare a curriculumului

Nr.	Activitate	Responsabili	Periodicitate
1.	Elaborarea și actualizarea cadrului normativ și programului de activități pentru evaluarea curriculumului	MEC, ANCE, INEL, OLSDÎ	La fiecare ciclu de 4-5 ani și ori de câte ori este necesar
2.	Stabilirea periodicității evaluărilor și a metodologiei aferente	MEC, ANCE, OLSDÎ	La începutul fiecărui ciclu de evaluare (4-5 ani)
3.	Constituirea comisiilor de specialitate și a grupurilor de lucru din experți evaluatori pe discipline	MEC	La fiecare ciclu de 4-5 ani sau conform necesității
4.	Coordonarea implementării metodologiei de evaluare a curriculumului	MEC, ANCE, OLSDÎ	Permanent
5.	Asigurarea monitorizării activităților de evaluare la nivel național	MEC, OLSDÎ, ANCE	Permanent, cu raportări anuale
6.	Examinarea rapoartelor de evaluare și validarea măsurilor de intervenție	MEC, ANCE, INEL	Anual sau la 2 ani pentru evaluările intermediare
7.	Organizarea și aprobarea sesiunilor de formare pentru cadrele didactice- experți evaluatori privind implementarea curriculumului	MEC, ANCE, INEL, OLSDÎ	Anual
8.	Identificarea și alocarea resurselor financiare, umane și logistice pentru implementarea metodologiei	MEC, Ministerul Finanțelor, OLSDÎ	Anual, în funcție de necesități
9.	Monitorizarea progresului implementării curriculumului și ajustarea acestuia în funcție de necesități	MEC, ANCE, OLSDÎ	La fiecare evaluare intermediară (anual sau la 2 ani)
10.	Organizarea evaluărilor pilot pentru testarea modificărilor curriculare	MEC, ANCE, OLSDÎ, INEL	Ori de câte ori este necesar

Nr.	Activitate	Responsabili	Periodicitate
11.	Revizuirea și actualizarea curriculumului în baza recomandărilor rezultate din evaluări	MEC, ANCE, INEL, OLSDÎ	La fiecare ciclu de evaluare majoră (4-5 ani)
12.	Facilitarea schimbului de bune practici și colaborarea cu partenerii internaționali	MEC, parteneri internaționali, ANCE, OLSDÎ	Permanent

Această agendă reflectă principalele activități desfășurate de MEC în cadrul procesului de evaluare a curriculumului, subliniind periodicitatea acestora și colaborarea cu instituțiile relevante.

Instrumente pentru evaluarea curriculumului disciplinar pe componente structurale

Partea 1. Evaluarea curriculumului disciplinar pe componente în baza criteriilor și indicatorilor de performanță

1.1. Componenta Preliminarii

Se vor analiza și se vor fixa următoarele aspecte:

– verificarea alinierii curriculumului la politicile educaționale naționale și internaționale.

– locul curriculumului dat în structura Curriculumului Național;

– funcțiile curriculumului dat;

– particularitățile curriculumului dat;

Concluzii și recomandări de perfecționare/dezvoltare a componentei date.

Metode și instrumente de evaluare utilizate: analiza de conținut, metoda expert.

Instrucțiuni pentru experții evaluatori:

Analiza de conținut: Folosirea unei grile de analiză documentară, în care evaluatorul bifează și comentează prezența/absența următoarelor elemente: alinierea la politici naționale/internaționale, locul în structura națională, funcțiile declarate, particularitățile evidențiate.

Instrument recomandat: Tabel de tip checklist cu coloane pentru: criteriu – fragment relevant – observații – nivel de coerență.

Realizarea unui rezumat tematic al secțiunii de preliminarii, în care evaluatorul extrage și comentează explicit fiecare dintre cele patru aspecte-cheie, raportându-le la documentele de politici educaționale naționale (ex. Codul educației, Strategia Educației, Cadrul de Referință al Curriculumului Național).

Instrument recomandat: Fișă de corelare între curriculum și politicile educaționale (tabel în 2 coloane: cerință – document de referință).

Evaluarea prin expertiză – sugestii de aplicare:

Aplicarea unei fișe de evaluare narativă de către 2–3 experți, care să răspundă la întrebări privind relevanța și coerența funcțiilor, alinierea cu strategiile educaționale, aplicabilitatea în contextul real al sistemului.

Instrument recomandat: Fișă de reflecție cu întrebări deschise (ex. Ce funcții sunt bine definite? Ce riscuri implică formularea actuală?).

Organizarea unui mini-consiliu de experți (online sau în scris), care analizează colectiv secțiunea de preliminarii și oferă un punctaj sau calificativ pentru fiecare criteriu analizat.

Instrument recomandat: Matrice de evaluare cu scală de tip Likert (1–5) pentru: claritate, relevanță, coerență, aliniere strategică.

1.2. Componenta Repere conceptuale/concepție

Se vor analiza și se vor prezenta următoarele aspecte în raport cu criteriile: *conformitate, pertinență, adecvare conceptuală:*

– corespunderea curriculumului Cadrului de referință în vigoare

– concepția curriculumului reflectă principiile și paradigmele adoptate pentru învățământului modern;

- integrarea următoarelor principii (principiul cunoașterii științifice, principiul funcționalității cunoștințelor, principiul sistematizării și continuității în proiectarea și rezolvarea situațiilor-problemă în procesul educațional, principiul individualizării și diferențierii activității de învățare la disciplină, principiul cooperării în activitatea de învățare, principiul stimulării motivației de învățare și a creativității elevilor, principiul autoevaluării și al evaluării ghidate a rezultatelor învățării disciplinei);

- concepția curriculumului corelează cu politicile educaționale și curriculare;
- asigurarea dreptului fundamental la educație;
- implementarea mecanismului de bază de formare și dezvoltare a capitalului uman;
- realizarea idealului și a obiectivelor educaționale, formarea conștiinței și identității naționale, promovarea valorilor general-umane și a aspirațiilor de integrare europeană ale societății;

- promovarea centrării pe elev, centrarea pe competențe, centrarea pe interesele și trebuințele elevilor, sporirea potențialului intelectual al elevului, dezvoltarea unor abilități și viziuni creative, motivația unui efort personal în procesul învățării;

- asigură formarea anumitor atitudini;
- asigură calitatea procesului instructiv-educativ, ținând cont de particularitățile de vârstă ale elevilor;

- concepția curriculumului accentuează aspectele specifice disciplinei date;
- concepția curriculumului reflectă aspecte legate de profilul absolventului;
- concepția curriculumului reflectă funcțiile acestuia pentru beneficiarii săi;

Concluzii și sugestii de perfecționare/dezvoltare a concepției curriculumului dat.

Metode și instrumente de evaluare utilizate: analiza de conținut, metoda expert

Analiza de conținut: Analiza sintactică și lexicală a enunțurilor-cheie, pentru a verifica dacă acestea reflectă principii precum: centrarea pe elev, individualizarea învățării, dezvoltarea creativității, funcționalitatea cunoștințelor.

Instrument recomandat: Fișă de analiză cu rubrici pentru fiecare principiu – citat/ extras curricular – observație privind prezența/coerența formulării.

Construirea unei hărți conceptuale a concepției curriculare, pentru a vizualiza legăturile dintre valori, finalități, principii și profilul absolventului.

Instrument recomandat: Schelet grafic în care evaluatorul înscrie elementele conceptuale-cheie și relațiile dintre ele.

Evaluarea prin expertiză: Analiza documentului curricular de către specialiști care formulează judecăți de valoare în raport cu criteriile: relevanță conceptuală, adecvare la nivelul politicilor educaționale, coerență în abordare, orientare spre competențe și valori. În cazul componentei 1.2, expertul trebuie să aprecieze profunzimea teoretică a concepției și gradul de aplicabilitate practică în sistemul educațional.

Sugestii de aplicare: Elaborarea unei grile de evaluare narativă, în care expertul notează calitatea conceptuală a fiecărui principiu integrat, și oferă sugestii de reformulare sau completare, acolo unde este cazul.

Instrument recomandat: Fișă de evaluare cu rubrici precum: claritate, aplicabilitate, conformitate cu cadrul de referință, relevanță pentru contextul național.

Aplicarea metodei ratingului între experți, solicitând punctaje pentru fiecare dintre criteriile majore (ex. coerența viziunii, actualitatea principiilor, integrarea valorilor).

Instrument recomandat: Matrice de evaluare cu scale de la 1 la 5, însoțite de justificări calitative.

1.3. Componenta Competențe specifice disciplinei și unități de competențe

Se vor analiza și se vor prezenta următoarele aspecte în raport cu criteriile: validitatea, coerența, efortul cognitiv etc.:

- corelarea competențelor specifice cu competențele-cheie

- corelarea unităților de competență cu competențele specifice
- completitudinea unităților de competență în raport cu competențele specifice
- gradualitatea competențelor specifice în formarea/ dezvoltarea competențelor-cheie
- omogenitatea de detaliere a competențelor specifice
- complexitatea competențelor specifice în raport cu resursele temporale disponibile
- coerența și complexitatea/gradualitatea competențelor specifice
- corespunderea competențelor specifice disciplinei taxonomiei cunoaștere - aplicare
- integrare - transfer
 - corespunderea unităților de competență taxonomiei cunoaștere - aplicare - integrare
- transfer
 - corespunderea unităților de competență taxonomiilor cognitive, afective, psihomotorii
 - coerența unităților de competență – unitățile de conținut – activitățile și produsele de învățare

- alte informații analitice.

Concluzii și recomandări de perfecționare/dezvoltare a componentei date.

Metode și instrumente de evaluare utilizate: analiza de conținut, metoda evaluării prin expertiză, matricea de asociere.

Analiza de conținut permite examinarea formulărilor curriculumului pentru a determina validitatea, coerența, completitudinea, gradualitatea și complexitatea competențelor specifice și unităților de competență. Prin această metodă, evaluatorul poate identifica cât de bine sunt aliniate aceste componente cu taxonomiile cognitive și cu competențele-cheie.

Sugestii de aplicare: Analiza sintactică a competențelor specifice, pentru a observa structura logică a formulării și gradul de operaționalizare (cunoștințe, abilități, atitudini).

Instrument recomandat: Fișă de analiză cu rubrici pentru taxonomia cunoaștere–aplicare–integrare–transfer.

Verificarea completitudinii și coerenței între competențe specifice și unități de competențe, printr-un tabel de corespondență.

Instrument recomandat: Tabel de corelare cu coloane: Competență specifică – Unități de competență – Observații (lipsuri, suprapuneri, redundanțe).

Evaluarea prin expertiză implică aprecierea documentului de către experți, care își fundamentează evaluările pe baza criteriilor clar definite: relevanță, efort cognitiv, coerență internă, corespondența cu politicile educaționale și taxonomiile educaționale. Experții contribuie la validarea complexității și aplicabilității competențelor propuse.

Sugestii de aplicare: Solicitarea unei evaluări narative din partea experților, privind claritatea, nivelul de abstractizare, progresia logică și aplicabilitatea competențelor în practica didactică.

Instrument recomandat: Fișă narativă structurată cu întrebări pentru fiecare criteriu analizat.

Aplicarea metodei consiliului de experți, pentru a discuta gradul de coerență al arhitecturii competențelor, în raport cu profilul absolventului și cerințele secolului XXI.

Instrument recomandat: Protocol de consiliu cu rubrici pentru puncte tari, puncte slabe, sugestii de îmbunătățire

Matricea de asociere permite vizualizarea relațiilor directe între competențele specifice și alte componente curriculare, precum competențele-cheie, unitățile de competență, taxonomiile cognitive sau activitățile propuse. Aceasta susține identificarea golurilor, suprapunerilor și inconsecvențelor în structurarea competențelor.

Sugestii de aplicare: Construirea unei matrice competențe-cheie vs. competențe specifice, pentru a evalua în ce măsură curriculumul contribuie efectiv la dezvoltarea celor 8 competențe-cheie.

Instrument recomandat: Tabel cu linii – competențe specifice, coloane – competențe-cheie, celule bifate sau notate cu grad de corespondență.

Utilizarea unei matrice pentru analiza corespondenței între unitățile de competență și taxonomiile cognitive/afective/psihomotorii, pentru a aprecia echilibrul și acoperirea integrală a domeniilor vizate.

Instrument recomandat: Tabel cu tipuri de competențe pe orizontală și unități de competență pe verticală, cu marcarea nivelurilor atinse

1.4. Componenta Conținuturi, unități de conținuturi

Se vor analiza și se vor prezenta datele privind următoarele aspecte în raport cu criteriile: *accesibilitatea, relevanța, coerența, aplicabilitatea*, axarea pe formarea de valori și atitudini etc.:

- relevanța conținuturilor în raport cu unitățile de competență
- accesibilitatea conținuturilor în raport cu particularitățile de vârstă
- progresia materiilor de învățare pe ani de studii
- conexiunea conținuturilor cu contextele de viață
- distribuția materiilor de studii din curriculum în raport cu tipul achizițiilor de format (cognitive, afective, psihomotorii)
- fidelitatea conținuturilor în raport cu evoluțiile în domeniul tehnologic
- caracterul valoric al materiilor de studiu
- sincronizarea în timp pe clase (pe verticală) a materiilor de predat.
- sincronizarea la niveluri de clase (pe orizontală) a materiilor de predat (în raport cu alte discipline care studiază aceleași fenomene, procese)
- caracterul inter- și transdisciplinar al conținuturilor
- caracter STEM și STEAM al conținuturilor
- alte informații analitice.

Metode și instrumente de evaluare utilizate: analiza de conținut, metoda evaluării prin expertiză, analiza de context.

Analiza de conținut permite examinarea structurii, relevanței și accesibilității conținuturilor propuse în curriculum. Evaluatorul identifică gradul în care acestea sunt corelate cu unitățile de competență, adaptate particularităților de vârstă, reflectă progresia logică și sunt ancorate în realitatea socială și tehnologică actuală.

Sugestii de aplicare: Evaluarea progresiei și coerenței conținuturilor pe ani de studii, prin analiza succesiunii acestora în raport cu nivelul cognitiv al elevilor.

Instrument recomandat: Tabel cronologic cu unități de conținut – niveluri de complexitate – observații privind progresia.

Identificarea gradului de conexiune cu situațiile de viață și valorile promovate, prin analiza lexicală și semantică a termenilor-cheie.

Instrument recomandat: Fișă de analiză cu rubrici: conexiune cu viața cotidiană, dimensiune valorică, caracter STEM/STEAM.

Evaluarea prin expertiză - se analizează calitatea și relevanța conținuturilor propuse din perspectiva integrării valorilor, a interconectării disciplinare și a compatibilității cu cerințele educației moderne (inclusiv STEM/STEAM) pentru a aprecia gradul de actualitate, aplicabilitate și formativitate a conținuturilor.

Sugestii de aplicare: Pentru caracterul valoric al materiilor de studiu, expertul va evalua prezența și coerența valorilor transmise prin conținuturi (ex: responsabilitate, solidaritate, respect, spirit civic etc.); măsura în care conținuturile contribuie la formarea atitudinilor pozitive și la educația pentru cetățenie democratică, dezvoltare durabilă, integrare socială.

Instrument recomandat: Matrice de evaluare cu rubrici precum: relevanța valorilor transmise; claritatea exprimării dimensiunii valorice; adecvarea valorilor la vârsta elevilor; contribuția la formarea atitudinilor și comportamentelor etice. Experții acordă punctaje (1–5)

pentru fiecare unitate de conținut în funcție de caracterul valoric și dimensiunea formativă. Se solicită o justificare scrisă care să explice dacă și cum conținutul promovează o anumită valoare (ex: „tema abordată cultivă empatia și toleranța prin analiza diversității culturale”).

Scală de evaluare (Likert): **1** – Foarte slab; **2** – Slab; **3** – Satisfăcător; **4** – Bun; **5** – Foarte bun.

Sugestii de aplicare:

Pentru caracterul STEM și STEAM al conținuturilor, expertul va evalua gradul în care conținuturile propuse susțin dezvoltarea gândirii științifice, tehnice, digitale, creative și artistice; Dacă sunt oferite contexte autentice care implică abordări bazate pe știință, tehnologie, inginerie, matematică și artă (pentru STEAM).

Sugestii de aplicare: Experții evaluează relevanța conținuturilor în raport cu competențele secolului XXI, inclusiv utilizarea tehnologiilor, aplicabilitatea practică, inovarea. Se cere justificarea gradului de compatibilitate a temelor cu abordările STEM/STEAM, prin exemple sau potențial de dezvoltare ulterioară.

Instrument recomandat: Matrice de evaluare cu rubrici precum: relevanța STEM/STEAM a conținutului; aplicabilitate practică și contextualizare în viața reală; integrarea creativității și rezolvării de probleme în mod interdisciplinar.

Scală de evaluare (Likert): **1** – Foarte slab; **2** – Slab; **3** – Satisfăcător; **4** – Bun; **5** – Foarte bun.

Pentru evaluarea dimensiunii STEM/STEAM a conținuturilor curriculare, se pot utiliza și alte instrumente complementare, care oferă o analiză mai detaliată și mai contextualizată:

Fișa de analiză narativă. Este un instrument calitativ care conține întrebări deschise, la care experții răspund în scris. Întrebările vizează relevanța integrării STEM/STEAM, aplicabilitatea conținuturilor în viața reală, potențialul de stimulare a gândirii creative și de rezolvare a problemelor. Acest instrument permite o apreciere argumentată și nuanțată a fiecărei unități de conținut.

Tabel de corelare disciplinară (STEM/STEAM mapping). Este un tabel în care evaluatorii marchează dacă o unitate de conținut are legătură cu unul sau mai multe domenii STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie, Matematică) și/sau Artă. Se adaugă și exemple de activități sau teme care pot fi dezvoltate într-o abordare integrată. Acest instrument ajută la identificarea potențialului interdisciplinar al conținuturilor.

Grilă de evaluare a potențialului transdisciplinar. Este o grilă care analizează câte domenii sunt implicate, cât de profund sunt integrate, ce tipuri de sarcini sunt propuse și dacă există deschidere către proiecte aplicative. Pe baza acestei grile, se poate calcula un scor general al valorii transdisciplinare a conținutului analizat.

Rubrică de evaluare cu descriptorii calitativi. Este un instrument care oferă o evaluare mai nuanțată decât o simplă scală numerică. Fiecare criteriu (ex. relevanța STEM, integrarea creativității, aplicabilitate) este evaluat în raport cu patru niveluri calitative: slab, mediu, avansat, excelent. Fiecare nivel este însoțit de un descriptor clar, ceea ce asigură coerența evaluării între experți.

Harta conceptuală STEM/STEAM. Este o reprezentare grafică elaborată de evaluator, în care sunt plasate conceptele-cheie din unitatea de conținut, relațiile cu domeniile STEM/STEAM, aplicațiile posibile în viața reală și elementele care favorizează creativitatea. Această hartă oferă o imagine de ansamblu asupra potențialului integrator al conținutului analizat.

Evaluare narativă privind distribuția conținuturilor și compatibilitatea cu nevoile actuale ale elevilor, inclusiv coerența orizontală și verticală.

Instrument recomandat: Fișă de reflecție cu întrebări precum: Conținuturile sunt sincronizate cu alte discipline? Promovează gândirea critică și valorile europene?

Analiza de context examinează compatibilitatea conținuturilor propuse în curriculum cu nevoile sociale, economice și culturale ale comunității educaționale. Ea ajută la evaluarea

caracterului realist și aplicabil al conținuturilor în funcție de contextul actual: infrastructură școlară, profilul elevilor, resursele disponibile și tendințele globale.

Sugestii de aplicare: Analiza coerenței dintre conținuturi și politicile educaționale sau strategii de dezvoltare socio-economică, prin raportarea la documente naționale și internaționale (ex. Agenda 2030, strategii STEM).

Instrument recomandat: Tabel de corelare între temele curriculumului și priorități de dezvoltare națională/internațională.

Studiu de caz contextual, aplicat pe un profil de elev (rural/urban, cu CES, etc.) pentru a aprecia relevanța și fezabilitatea conținuturilor în contexte educaționale diverse.

Instrument recomandat: Fișă de analiză de caz cu scenarii educaționale și grilă de adaptabilitate.

1.5. Componenta Activități de învățare și produse școlare recomandate

Se vor analiza și se vor prezenta următoarele aspecte în raport cu criteriile: validitatea, coerența, efortul cognitiv etc.

- relevanța activităților de învățare în raport cu unitățile de competență
- caracterul aplicativ al sarcinilor didactice
- caracterul aplicativ al activităților de învățare
- contribuția activităților de învățare la rezolvarea situațiilor reale de viață.
- măsura în care activitățile de învățare au un caracter formativ-dezvoltativ.
- contribuția activităților de învățare la dezvoltarea valorilor și atitudinilor caracteristice profilului elevului.
- consistența activităților de predare-învățare-evaluare care încurajează gândirea critică.
- consistența activităților de predare-învățare-evaluare care formează/dezvoltă capacitatea elevului de a-și adapta propriul comportament la diferite contexte de viață.
- consistența activităților de predare-învățare-evaluare care formează/dezvoltă capacitatea elevului de a-și adapta propriul comportamentul la schimbările sociale.
- consistența activităților de predare-învățare-evaluare care formează/dezvoltă capacitatea elevului de a rezolva probleme în diferite contexte de viață.
- consistența activităților de predare-învățare-evaluare din curriculum care stimulează asumarea responsabilității pentru propriile comportamente.
- favorizarea activităților ce stimulează învățarea experiențială.
- caracterul inter- și transdisciplinar al activităților.
- caracterul inter- și transdisciplinar al produselor școlare
- caracter STEM și STEAM al produselor școlare
- alte informații analitice.

Metode și instrumente de evaluare utilizate: analiza de conținut, metoda evaluării prin expertiză, harta de dezvoltare operațională a unităților de competențe.

Analiza de conținut - evaluatorul examinează activitățile de învățare și produsele propuse în curriculum, pentru a aprecia gradul lor de relevanță, aplicabilitate, caracter formativ, transdisciplinar și contribuția la dezvoltarea valorilor și atitudinilor elevilor.

Sugestii de aplicare: Clasificarea activităților în funcție de tipul de învățare vizat (experiențială, colaborativă, reflexivă, aplicativă etc.), pentru a observa diversitatea și echilibrul propus.

Instrument recomandat: Tabel de tip: Activitate – Tip de învățare – Grad de aplicabilitate – Caracter formativ (da/nu).

Verificarea coerenței între activități și unitățile de competență, pentru a evalua contribuția directă a acestora la formarea competențelor vizate.

Instrument recomandat: Fișă de corelare activitate–unitate de competență–competență specifică.

Analiza de conținut - evaluatorul examinează activitățile de învățare și produsele propuse în curriculum, pentru a aprecia gradul lor de relevanță, aplicabilitate, caracter formativ, transdisciplinar și contribuția la dezvoltarea valorilor și atitudinilor elevilor.

Sugestii de aplicare: Clasificarea activităților în funcție de tipul de învățare vizat (experiențială, colaborativă, reflexivă, aplicativă etc.), pentru a observa diversitatea și echilibrul propus.

Instrument recomandat: Tabel de tip: Activitate – Tip de învățare – Grad de aplicabilitate – Caracter formativ (da/nu).

Verificarea coerenței între activități și unitățile de competență, pentru a evalua contribuția directă a acestora la formarea competențelor vizate.

Instrument recomandat: Fișă de corelare activitate–unitate de competență–competență specifică.

Evaluarea prin expertiză presupune implicarea experților care apreciază validitatea, coerența și caracterul aplicativ al activităților propuse, precum și măsura în care acestea dezvoltă gândirea critică, capacitatea de adaptare la situații reale și responsabilitatea personală a elevului.

Sugestii de aplicare: Evaluare narativă asupra calității activităților și produselor școlare propuse, prin prisma coerenței didactice (predare–învățare–evaluare).

Instrument recomandat: Fișă narativă cu rubrici: relevanță, caracter formativ, contribuție la adaptabilitate și asumare.

Aplicarea metodei ratingului pe criterii de validitate, fezabilitate și impact formativ, cu justificări scurte.

Instrument recomandat: Grilă cu scoruri (1–5) pentru: aplicabilitate, adaptabilitate la contexte, stimularea gândirii critice.

Harta de dezvoltare operațională a unităților de competențe presupune reprezentarea vizuală a modului în care activitățile de învățare contribuie la dezvoltarea progresivă a competențelor. Ea permite observarea gradualității, coerenței și complexității activităților și produselor propuse în raport cu nivelul de formare al elevilor.

Sugestii de aplicare: Elaborarea unei hărți pentru o unitate de competență, în care sunt asociate activitățile și produsele corespunzătoare fiecărui nivel (inițiere, dezvoltare, integrare, transfer).

Instrument recomandat: Harta grafică cu coloane pe nivele de complexitate și rânduri cu activități/produse școlare.

Verificarea consistenței verticale și orizontale a activităților, folosind harta pentru a vizualiza dacă există trecerea firească de la sarcini simple la complexe.

Instrument recomandat: Matrice de dezvoltare în care se marchează progresia sarcinilor (de la cunoaștere la aplicare și transfer).

Concluzii și recomandări de perfecționare/dezvoltare a componentei date.

1.6. Componenta Sugestii metodologice/ strategii didactice

Se vor analiza și se vor prezenta datele analitice privind următoarele aspecte în raport cu criteriile: *fezabilitatea, eficiența, orientarea formativă, adecvarea finalităților* etc.:

- adaptabilitatea demersurilor didactice la specificul tuturor categoriilor de elevi.
- libertatea cadrelor didactice de a alege conținuturile predate
- libertatea cadrelor didactice de a alege strategiile de învățare în funcție de specificul fiecărei categorii de elevi.
- valorificarea oportunităților oferite de mijloacele digitale.
- antrenarea educabililor în diverse tipuri de învățare.
- atingerea de către educabili a diferitelor tipuri de rezultate ale învățării.
- tipologia activităților de învățare; etc.

Metode și instrumente de evaluare utilizate: analiza de conținut, metoda evaluării prin expertiză, analiza de context.

Analiza de conținut, în acest caz, presupune evaluarea calitativă și sistematică a strategiilor didactice și sugestiilor metodologice propuse în curriculum, în funcție de fezabilitate, eficiență, orientare formativă și adecvare la finalitățile educaționale. Se examinează în ce măsură sugestiile oferă flexibilitate și adaptabilitate, țin cont de diversitatea elevilor, valorifică resursele digitale și susțin învățarea diferențiată și centrată pe elev.

Sugestii de aplicare: Identificarea și clasificarea strategiilor didactice propuse (interactive, colaborative, diferențiate, digitale etc.), pentru a evalua varietatea și caracterul adaptabil al acestora.

Instrument recomandat: Tabel: Strategie – Tip de învățare vizat – Grad de adaptabilitate – Comentarii privind fezabilitatea.

Evaluarea raportului dintre strategiile propuse și profilul elevului vizat, inclusiv corelarea cu particularitățile de vârstă și stilurile de învățare.

Instrument recomandat: Fișă de analiză cu rubrici: specificitate, adecvare, flexibilitate, caracter inovator.

Sugestii de aplicare: Solicitarea unei evaluări narative a fezabilității strategiilor, în raport cu resursele reale ale școlilor (cadre didactice, infrastructură, tehnologie).

Instrument recomandat: Fișă narativă de expertiză cu rubrici: aplicabilitate, adaptabilitate, impact estimat.

Aplicarea metodei ratingului, cu punctaje acordate pe criterii precum: stimularea motivației, învățare activă, adaptare la contexte diverse.

Instrument recomandat: Matrice de evaluare cu scală 1–5 și justificare pentru fiecare indicator.

Analiza de context urmărește evaluarea sugestiilor metodologice în raport cu realitățile concrete ale sistemului educațional: caracteristicile elevilor, infrastructura școlară, accesul la tehnologie, formarea cadrelor didactice. Ea permite aprecierea gradului de realism și aplicabilitate al recomandărilor făcute în curriculum.

Sugestii de aplicare: Compararea strategiilor propuse cu resursele disponibile în școli (urbane/rurale, mici/mari, cu sau fără acces digital), pentru a determina în ce măsură sunt realizabile.

Instrument recomandat: Fișă de analiză contextuală cu rubrici pentru oportunități și constrângeri.

Realizarea unui mini-studiu de caz pe un tip de școală reprezentativă (ex. gimnaziu rural), pentru a evalua compatibilitatea sugestiilor metodologice cu practica reală.

Instrument recomandat: Scenariu educațional contextualizat + grilă de fezabilitate și eficiență.

Concluzii și recomandări de dezvoltare a acestei componente.

1.7. Componenta Sugestii de evaluare

Se vor analiza și se vor prezenta datele analitice privind următoarele aspecte în raport cu criteriile: *relevanța, fezabilitatea, aplicabilitatea* etc.:

- caracterul aplicativ al instrumentarului de evaluare a nivelului de stăpânire a competențelor

- fidelitatea instrumentarului de evaluare

- alte informații analitice.

Concluzii și sugestii de dezvoltare a acestei componente.

Metode și instrumente de evaluare utilizate: analiza de conținut, metoda evaluării prin expertiză, metoda cvalimetrică, metoda cuantificării

Analiza de conținut, în cazul sugestiilor de evaluare, permite o examinare calitativă a instrumentarului propus pentru a aprecia relevanța, fidelitatea, aplicabilitatea și funcționalitatea

acestui în raport cu competențele vizate. Această metodă vizează coerența formulărilor, claritatea cerințelor și echilibrul dintre tipurile de itemi (obiectivi, deschiși, aplicați etc.).

Sugestii de aplicare: Clasificarea itemilor sau exemplelor de evaluare propuse, în funcție de nivelul taxonomic și tipul de competență vizat.

Instrument recomandat: Tabel cu rubrici: Tip de item – Nivel taxonomic – Competență vizată – Comentarii privind aplicabilitatea.

Verificarea echilibrului între metodele de evaluare formative și sumative, pentru a observa accentul pus pe procesul de învățare.

Instrument recomandat: Fișă de analiză: Evaluare formativă (exemple) / sumativă (exemple) / observații privind funcționalitatea.

Evaluarea prin expertiză: Prin această metodă, experții analizează gradul de adecvare și eficiență al instrumentarului de evaluare propus în curriculum, în funcție de complexitatea competențelor, specificul elevilor și realitățile educaționale. Se validează dacă instrumentele propuse sunt relevante, echitabile și aplicabile în diverse contexte.

Sugestii de aplicare: Solicitarea unui punctaj de validitate pentru fiecare instrument propus, în funcție de claritate, relevanță și măsura în care reflectă competențele.

Instrument recomandat: Matrice de evaluare pe criterii: relevanță – fidelitate – aplicabilitate – caracter formativ.

Analiză narativă asupra fezabilității folosirii instrumentelor în școli cu diverse dotări și niveluri de formare ale cadrelor didactice.

Instrument recomandat: Fișă de reflecție a expertului cu rubrici: puncte tari, limite, recomandări.

Metoda cvalimetrică constă în cuantificarea caracteristicilor calitative ale instrumentelor de evaluare, prin atribuirea de coeficienți de complexitate, dificultate, relevanță sau impact. Aceasta ajută la aprecierea efortului cognitiv solicitat și a echilibrului în distribuția tipurilor de sarcini.

Sugestii de aplicare: Atribuirea unui scor de dificultate fiecărui exemplu de sarcină propusă, pentru a observa dacă există o distribuție echilibrată între sarcini simple și complexe.

Instrument recomandat: Tabel cu coloane: Sarcină – Nivel taxonomic – Coeficient de dificultate (1–5) – Comentarii.

Realizarea unui profil cvalimetric al instrumentarului, pentru a evalua contribuția sa la formarea competențelor complexe.

Instrument recomandat: Grafic sau diagramă cu ponderi pentru: sarcini cognitive – afective – aplicative – transversale.

1.8. Componenta Contribuția curriculumului la dezvoltarea durabilă

Se vor analiza și se vor prezenta datele analitice privind următoarele aspecte în raport cu criteriile: relevanța, fezabilitatea, aplicabilitatea etc.:

- corespunderea curriculumului specificului domeniului de cunoaștere
- corespunderea curriculumului tendințelor de dezvoltare socio-economică a țării.
- contribuția curriculumului la împlinirea personală.
- contribuția curriculumului la integrarea socială.
- contribuția curriculumului la realizarea profesională.
- măsura în care activitățile de învățare au un caracter formativ-dezvoltativ.
- corespunderea curriculumului nevoilor, intereselor și așteptărilor beneficiarilor educației
- promovarea rolului activ al elevului în propria învățare
- alte informații analitice.

Concluzii și recomandări de dezvoltare a acestei componente.

Metode și instrumente de evaluare utilizate: analiza de context, analiza comparată, metoda evaluării prin expertiză

Analiza de context permite aprecierea măsurii în care curriculumul *integrează noile educații* – precum educația pentru dezvoltare durabilă, cetățenie globală, educație financiară, antreprenorială, digitală, media, pentru sănătate, pace și incluziune – în raport cu nevoile societății actuale, tendințele educaționale internaționale și politicile naționale.

Sugestii de aplicare: Se vor compara temele și competențele din curriculum cu nevoile reale ale elevilor și ale comunităților (formarea responsabilității, gestionarea resurselor, prevenirea excluziunii etc.); se va analiza gradul în care aceste educații apar explicit în structura curriculară (competențe generale, specifice, conținuturi) sau sunt doar subînțelese; se identifică oportunități și constrângeri privind aplicarea acestor educații în contexte școlare diverse.

Instrumente recomandate: Fișă de analiză: Domeniul noii educații – Prezență în curriculum (explicit/implicit) – Nevoie socială – Grad de integrare (scăzut/mediu/înalt) – Observații contextuale.

Grilă de acoperire tematică. Se construiește un tabel cu rânduri pentru fiecare tip de „Nouă Educație” și coloane pentru: prezența în curriculum (explicit/implicit), domeniul curricular, legătura cu nevoile comunității, nivelul de integrare (scăzut/mediu/înalt), exemple de activități.

Evaluarea prin expertiză permite experților să aprecieze în mod calificat măsura în care curriculumul răspunde cerințelor actuale ale educației prin includerea Noilor Educații (educația pentru mediu, pentru sănătate, pentru cetățenie globală, educația financiară, educația media etc.). Se valorifică experiența acestora în analiza structurii curriculare și a impactului formativ al acestor componente.

Sugestii de aplicare: se solicită experților o analiză narativă asupra prezenței și coerenței Noilor Educații în curriculum; se aplică o grilă de rating pentru a evalua relevanța, aplicabilitatea și sustenabilitatea fiecărei noi educații; se identifică recomandări pentru consolidarea dimensiunilor insuficient dezvoltate.

Instrument recomandat: Grila de rating cu scoruri (1–5) pentru: relevanța tematică, coerența integrării în curriculum, aplicabilitate în contexte reale, însoțită de justificări narative pentru fiecare scor.

Analiza de context sprijină *evaluarea relevanței valorilor promovate* de curriculum (precum solidaritate, echitate, respect, responsabilitate, toleranță, colaborare) în raport cu specificul societății, cultura școlară locală și prioritățile educației contemporane.

Sugestii de aplicare: Se analizează dacă valorile sunt reflectate în competențele formulate, în activitățile de învățare și în produsele școlare; se examinează dacă aceste valori răspund contextului social în care învață elevii (ex: incluziune în școli mixte, respect față de diversitate etc.); se identifică posibile lacune în operaționalizarea valorilor și se propun direcții de consolidare.

Instrumente recomandate:

Fișă de analiză a valorilor: Valoare – Locul în curriculum – Legătura cu contextul social – Forme de implementare (activități/produse) – Grad de realizare – Observații și recomandări.

Rubrică valorică (cu descriptorii calitativi). Pentru fiecare valoare-cheie (ex. respect, echitate, responsabilitate), se stabilesc niveluri de integrare: slab – mediu – avansat – exemplar, cu descrieri clare. Evaluatorul poziționează curriculumul în funcție de prezența și aplicabilitatea acestor valori.

Evaluarea prin expertiză analizează dacă valorile propuse în curriculum sunt formulate clar, sunt integrate coerent în toate componentele (competențe, conținuturi, activități) și dacă acestea reflectă aspirațiile unei educații centrate pe dezvoltarea caracterului și pe coeziunea socială.

Sugestii de aplicare: se solicită o reflecție scrisă asupra gradului în care valorile sunt operaționalizate, nu doar declarate; se apreciază cât de bine valorile răspund realităților socio-

culturale și sprijină formarea unor atitudini democratice, etice și responsabile; se evaluează calitatea activităților de învățare din punct de vedere valoric-formativ.

Instrument recomandat: Fișă de reflecție cu întrebări ghidate, precum: Ce valori sunt promovate explicit? Sunt integrate în competențe și activități? Sunt adaptate vârstei elevilor? Ce efect pot avea asupra comportamentului și gândirii elevilor?

Utilizarea inter- și transdisciplinară a temelor cross-curriculare

Analiza de context permite evaluarea fezabilității și aplicabilității temelor cross-curriculare în școlile reale, ținând cont de infrastructură, formarea profesorilor și nevoile comunității și ajută la înțelegerea modului în care temele integratoare (precum sustenabilitatea, pacea, sănătatea, digitalizarea, migrația) sunt utilizate ca mijloc de formare globală a elevilor.

Sugestii de aplicare: Se analizează gradul de conectare între discipline, în jurul unor teme majore relevante pentru viața elevilor și comunitate; se evaluează dacă sunt create contexte autentice de învățare transdisciplinară, care încurajează colaborarea și creativitatea elevilor; se apreciază fezabilitatea aplicării acestor teme în diverse tipuri de școli (urban/rural, primar/gimnazial/liceal).

Instrumente recomandate:

Fișă de analiză tematică: Temă cross-curriculară – Discipline implicate – Tip de integrare (inter/transdisciplinar) – Aplicabilitate în contextul real – Grad de coerență – Sugestii pentru extindere sau adaptare.

Hartă de integrare curriculară (vizuală). Se construiește o hartă cu tema în centru și ramificații către disciplinele implicate, activități posibile, tipuri de competențe dezvoltate și resurse necesare. Evaluatorul poate analiza coerența și aplicabilitatea temei.

Evaluarea prin expertiză oferă posibilitatea de a aprecia calitatea, coerența și aplicabilitatea temelor cross-curriculare în raport cu competențele transversale, învățarea relevantă și interdisciplinaritatea. Experții pot evalua gradul de colaborare posibil între discipline și relevanța acestor teme pentru viața reală.

Sugestii de aplicare: experții analizează dacă temele propuse favorizează o abordare transdisciplinară autentică și sunt racordate la problemele actuale (migrație, energie, etică digitală, echitate socială); se solicită identificarea unor exemple de activități sau proiecte care pot susține integrarea între discipline; se evaluează dacă temele sprijină dezvoltarea gândirii critice, colaborării și creativității.

Instrument recomandat: Rubrică de evaluare cu descriptorii calitativi (slab – mediu – avansat – exemplar), aplicabilă criteriilor: caracter integrator, relevanță educațională, fezabilitate în contexte reale, stimularea învățării colaborative.

Analiza comparată permite evaluarea curriculumului în raport cu alte modele educaționale (naționale sau internaționale) care promovează dezvoltarea durabilă. Scopul este identificarea bunei practici, dar și a golurilor în raport cu tendințele globale (ex. educația pentru mediu, pentru cetățenie democratică, pentru sănătate, incluziune și economie verde).

Sugestii de aplicare: Compararea structurii și conținutului curriculumului analizat cu un curriculum internațional orientat spre sustenabilitate (ex. Finlanda, Estonia, Irlanda, OECD Learning Compass).

Instrument recomandat: Tabel comparativ: Țară – Element curricular – Abordare durabilă – Observații privind diferențele/valorile comune.

Identificarea elementelor de dezvoltare personală, socială și profesională și a gradului lor de convergență cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD).

Instrument recomandat: Grilă ODD vs. curriculum, cu bife și nivel de integrare (scăzut – mediu – înalt).

Partea 2. Designul și integralitatea curriculumului

2.1. Structura curriculumului

Se va analiza structura curriculumului pe discipline și se vor prezenta datele analitice privind:

- corespunderea structurii curriculumului la disciplină cerințelor unice pentru aria curriculară din care face parte;
- consecutivitatea, raționalitatea și relevanța componentelor;
- interconexiunea componentelor;
- formularea compartimentelor;
- prezența cuprinsului;
- prezența referințelor bibliografice;
- etc.

Metode de evaluare utilizate:

Analiza de conținut permite evaluarea calității și coerenței fiecărei secțiuni a curriculumului, prin raportare la cerințele standard pentru structura unui document curricular (competențe, conținuturi, activități, evaluare etc.).

Metoda comparativă, utilizată pentru a analiza structura curriculumului în raport cu alte documente similare (din aceeași arie curriculară, din alte țări sau din curricula anterioare), pentru a evidenția nivelul de armonizare și consecvență.

Evaluarea prin expertiză analizează calitatea structurii din perspectiva utilității, clarității și relevanței pentru profesori, elevi și decidenți. Se identifică punctele tari și punctele deficitare ale arhitecturii curriculare.

Instrumente de evaluare recomandate:

Fișă de verificare a structurii. Instrument cu rubrici de tip: compartiment prezent / absent / parțial; formulare clară / ambiguă; logică și relevanță a succesiunii; respectarea cerințelor pentru aria curriculară.

Matrice de evaluare cu scală Likert (1-5). Pentru criterii precum: coerența logică, consecvența terminologică, interconectarea componentelor, formularea accesibilă, relevanța structurii pentru practică.

Tabel comparativ (analiză comparată). Pentru a compara structura curriculumului analizat cu un model de referință (ex: documentele-cadru naționale sau curricula internaționale).

Fișă narativă de expertiză. Experții oferă comentarii descriptive asupra utilității structurii curriculumului, coerenței compartimentelor și potențialului de implementare în practică.

2.2. Designul curriculumului

- designul copertei și aspectul estetic, inclusiv culorile utilizate;
- coperta este sau nu supraîncărcată cu text;
- titlurile, informațiile necesare sunt evidențiate suficient sau nu
- plasarea pe copertă a stemei RM care accentuează statutul oficial al acestui document;
- amplasarea conținuturilor în pagină este una rațională
- cât de relevantă e forma tabelară de prezentare a unităților de competențe-unităților de conținut - activităților de învățare;
- cât de relevantă este plasarea într-un singur document a curriculumului la disciplină și a ghidului de implementare;
- designul paginilor.

Metode de evaluare utilizate:

Analiza de conținut vizual (analiză documentară descriptivă și funcțională) presupune evaluarea aspectelor vizuale, structurale și de prezentare a curriculumului, punând accent pe lizibilitate, echilibru vizual, claritatea titlurilor, ierarhizarea informațiilor și utilizarea spațiului în pagină.

Evaluarea prin expertiză, experții formulează aprecieri calificate privind coerența designului cu statutul oficial al documentului și cu nevoile utilizatorilor finali. Se valorifică perspectiva pedagogică și editorială a experților.

Analiza ergonomică și funcțională. Evaluarea modului în care designul contribuie sau diminuează accesul facil la informație și sprijină utilizarea documentului în activitatea cotidiană a cadrelor didactice.

Instrumente de evaluare recomandate:

Lista de verificare (checklist). Se utilizează pentru a bifa prezența și calitatea elementelor precum: copertă clară, stema RM vizibilă, titluri evidențiate, text aerisit, structură tabelară coerentă etc.

Fișă de evaluare cu scală Likert (1-5). Evaluatori acordă scoruri pentru criterii precum: claritate vizuală, relevanță estetică, echilibru cromatic, utilitate practică a formatului tabelar, grad de încărcare a copertei.

Fișă narativă de expertiză. Se solicită experților o apreciere calitativă asupra următoarelor aspecte: funcționalitatea designului pentru utilizator, dacă documentul este prietenos din punct de vedere vizual, dacă organizarea textului sprijină învățarea și aplicarea.

Analiză comparativă. Compararea designului curriculumului analizat cu alte documente naționale sau internaționale care integrează ghidul de implementare în mod eficient, pentru a evalua relevanța acestei abordări într-un singur document.

Anexa 3
la Metodologia de evaluare
a curriculumului în învățământul general

Instrumente pentru analiza comparativă a curriculumului la nivel internațional

Pentru uniformizarea procesului analitic și elaborarea sintezelor, experții vor utiliza următoarele instrumente standardizate:

a) Grilă de analiză comparativă – format tabelar.

Permite compararea curriculumului din mai multe țări pe aceleași dimensiuni curriculare. Tabelul include rubrici pentru nivel (primar/gimnazial/liceal), dimensiune analizată, observații comparative și scor de compatibilitate (1–5).

Grilă de analiză comparativă a curriculumului (format tabelar standardizat)

Instrucțiune: Tabelul poate fi extins pentru mai multe țări și completat cu scoruri (1–5) pe fiecare dimensiune curriculară. Coloana finală trebuie să conțină o sinteză argumentativă a observațiilor comparative și a relevanței pentru contextul Republicii Moldova.

Dimensiune curriculară / Țara	Țara A	Țara B	Țara C	Observații comparative / nivel
Nivel educațional: Primar / Gimnazial / Liceal				
1. Finalități curriculare				
– Viziune și valori fundamentale				
– Profilul absolventului				
2. Competențe				
– Tipuri de competențe (cheie, specifice, transversale)				
– Coerență și progresie între niveluri				
3. Conținuturi curriculare				
– Structura domeniilor tematice				
– Grad de actualitate și relevanță socială				
4. Activități de învățare				
– Metodologii recomandate				
– Nivel de personalizare și incluziune				
5. Evaluare				
– Tipuri de evaluare (formativă, sumativă)				
– Corelarea cu competențele vizate				
6. Design curricular general				
– Claritate, structură și logica internă				

Dimensiune curriculară / Țara	Țara A	Țara B	Țara C	Observații comparative / nivel
7. Observații generale / SWOT				

Scală de compatibilitate curriculară (evaluare pe dimensiuni)

Instrucțiune: Fiecărui scor i se asociază o justificare calitativă bazată pe constatări din documente. Se recomandă redactarea justificărilor în formă scurtă, analitică și neutră (max. 5 rânduri per dimensiune).

Scor	Nivel de compatibilitate	Descriere calitativă
5	Foarte înaltă	Curriculumul este complet aliniat la principiile europene (competențe, flexibilitate, evaluare formativă, orientare spre învățare activă).
4	Înaltă	Curriculumul reflectă majoritatea principiilor moderne, cu diferențe minore de context. Transferabil cu ajustări minore.
3	Medie	Curriculumul este parțial compatibil. Necesită adaptări substanțiale pentru a corespunde standardelor din CRCN.
2	Redusă	Curriculumul este rigid sau formal, cu limitată orientare spre competențe și învățare centrată pe elev.
1	Incompatibilă	Curriculumul este tradițional, nealiniat principiilor europene, cu valoare transferabilă redusă.

b) Fișă de sinteză per țară.

Instrument narativ-analitic, cu următoarea structură:

- Date generale despre sistemul educațional;
- Documente analizate și surse oficiale;
- Analiza pe dimensiuni curriculare (finalități, competențe, conținuturi, activități,

evaluare);

- Puncte forte și provocări sistemice;
- Recomandări pentru contextul Republicii Moldova;
- Scală de compatibilitate – justificată calitativ.

Fișă de sinteză pentru analiza curriculumului unei țări

Instrucțiune: Fișă de sinteză se completează individual pentru fiecare țară și nivel (primar, gimnazial, liceal). Include citate sau exemple reprezentative din documentele oficiale analizate.

Criterii de analiză	Date și constatări (Țara X)
1. Informații generale	Structura sistemului educațional; ani de studiu; niveluri; documente analizate; surse oficiale.
2. Finalități curriculare	Viziunea și valorile educației; profilul absolventului; coerența valorilor între cicluri.

Criterii de analiză	Date și constatări (Țara X)
3. Competențe	Tipologia competențelor (generale, specifice, transversale); gradul de formulare operațională; corelarea verticală între niveluri.
4. Conținuturi curriculare	Organizarea conținuturilor (pe domenii, teme, module); actualitate; integrarea STEM și a noilor educații.
5. Activități de învățare	Metodologii recomandate; prezența învățării active, colaborative și diferențiate; utilizarea TIC.
6. Evaluare	Tipuri de evaluare; raportul dintre evaluare și competențe; instrumente utilizate; feedback și autorefecție.
7. Puncte forte și provocări	Exemple de bune practici; limite sistemice; recomandări metodologice.
8. Relevanță pentru Republica Moldova	Elementele transferabile; potențialul de adaptare; recomandări concrete pentru revizuirea curriculumului.

c) Scală de compatibilitate curriculară (1–5).

Evaluarea gradului de compatibilitate cu principiile europene moderne

Scor	Nivel de compatibilitate	Descriere calitativă
5	Foarte înaltă	Curriculumul este aliniat deplin la principiile europene (competențe, flexibilitate, evaluare formativă).
4	Înaltă	Majoritatea principiilor sunt reflectate, cu diferențe minore de context.
3	Medie	Parțial compatibil, necesită adaptări structurale.
2	Redusă	Curriculumul este rigid, formal, cu limitată orientare spre competențe.
1	Incompatibilă	Curriculumul este tradițional, fără elemente transferabile.

d) Matrice SWOT (opțional)

Instrument de sinteză pentru puncte tari/slabe, oportunități și riscuri identificate în raport cu contextul național.

Instrucțiune: Matricea SWOT se completează opțional, pentru sinteze scurte, și se utilizează în special pentru prezentări comparative sau ateliere de validare.

Model de matrice SWOT – sinteză comparativă pe țară

Puncte tari (Strengths)	Puncte slabe (Weaknesses)
Exemple: competențe clar formulate, autonomie didactică, resurse metodologice digitale, accent pe evaluarea formativă.	Exemple: supraîncărcare cognitivă, lipsă de diferențiere, absența interdisciplinarității.
Oportunități (Opportunities)	Riscuri (Threats)
Exemple: potențial de adaptare a instrumentelor, parteneriate educaționale internaționale.	Exemple: bariere culturale, rigiditate structurală, dificultăți de implementare locală.

Exemple de surse oficiale recomandate pentru analiza comparativă

Țara	Niveluri analizate	Link surse oficiale
Irlanda	Primar, gimnazial, liceal	https://curriculumonline.ie/
România	Educație timpurie, primar, gimnazial, liceal	https://rocnee.ro/curriculum
Estonia	Educație timpurie, primar, gimnazial, liceal	https://www.hm.ee/ / https://www.riigiteataja.ee

Instrucțiune: Experții vor menționa data accesării documentelor și vor anexa, în raportul lor individual, lista completă de surse analizate. Toate instrumentele vor fi completate electronic, cu posibilitatea agregării automate în raportul general de sinteză.

Modalități de raportare și integrare în sinteza finală

La redactarea sintezei, experții vor:

- Evidenția bune practici internaționale relevante pentru dezvoltarea competențelor, integrarea noilor educații, interdisciplinaritate și evaluare formativă;
- Sublinia elementele transferabile, argumentând adaptabilitatea lor la specificul Republicii Moldova;
- Evita interpretările ierarhice sau comparative simpliste; analiza trebuie să fie contextuală, descriptivă și orientată spre îmbunătățire;
- Include, acolo unde este cazul, exemple de obstacole sistemice din alte țări, ca avertismente utile pentru procesul de reformă locală.

Reper metodologic: Sinteza se finalizează printr-un raport comparativ consolidat, structurat pe țări și niveluri, cu o secțiune finală de concluzii și recomandări pentru politica curriculară națională.

Structura recomandată a raportului per țară:

- Date generale despre sistemul educațional.
- Structura curriculumului pe niveluri (primar, gimnazial, liceal).
- Analiza pe dimensiuni curriculare.
- Bune practici și observații critice.
- Relevanța și transferabilitatea pentru Republica Moldova.
- Aplicabilitatea rezultatelor analizei comparative.

Rezultatele obținute prin această analiză vor fi valorificate în:

- formularea recomandărilor pentru revizuirea curriculumului național;
- elaborarea cadrului conceptual pentru armonizarea cu CRCN ;
- definirea unor standarde de design curricular comparabile la nivel european;
- dezvoltarea capacităților experților și autorilor de curriculum prin formare continuă

și cooperare internațională.

Astfel, analiza comparativă devine nu doar un exercițiu de raportare la alte sisteme, ci o componentă integrată a procesului de modernizare curriculară, care sprijină construcția unui curriculum coerent, deschis și compatibil internațional.

Fiecare expert va elabora cel puțin o fișă de analiză completă per țară și nivelul său de expertiză disciplinară.

Coordonatorul de arie curriculară va integra fișele individuale într-un raport sintetic comparativ pe țări.

Echipa națională de coordonare va realiza raportul consolidat cu recomandări pentru reformarea metodologiei și a curriculumului disciplinar.

Aplicarea acestei grile și a instrumentelor asociate va permite:

- evaluare echilibrată, coerentă și comparabilă internațional;
- fundamentare științifică a recomandărilor pentru revizuirea curriculumului;
- integrarea bunelor practici europene în designul Curriculumului Național al Republicii Moldova.

Anexa 4
la Metodologia de evaluare
a curriculumului în învățământul general

**Instrumente pentru evaluarea curriculumului disciplinar din perspectiva
beneficiarilor**

Bateria de chestionare listată pentru următorii beneficiari: cadre didactice cu funcții de conducere, cadre didactice, părinți și elevi se va aplica în mod centralizat de către MEC, iar datele colectate vor fi analizate de către experții coordonatori pe discipline prin corelare cu rezultatele evaluării celorlalte componente ale curricula școlare.

Chestionar pentru cadrele manageriale

Stimate(ă) director/directoare!

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova lansează un proces de evaluare participativă a curriculumului național, ediția 2018, 2019, la care sunteți invitat(ă) să contribuiți.

Scopul acestui demers este de a identifica punctele forte și provocările din procesul de aplicare a curriculumului, pentru ca noile ediții să fie mai clare, mai coerente și mai aplicabile în realitatea școlii.

Chestionarul se completează până la 31 mai 2025.

Datele vor fi prelucrate statistic și vor fundamenta propunerile de politică educațională.

Vă mulțumim pentru contribuția dumneavoastră valoroasă!

Echipa de coordonare națională a evaluării curriculumului
Ministerul Educației și Cercetării

*Indică o întrebare obligatorie

1. Instituția se află în mediul: *

Marchează o singură opțiune.

- Rural
- Urban

2. Tipul instituției *

Marchează o singură opțiune.

- Școală primară
- Gimnaziu
- Liceu

3. Curriculumul actual sprijină formarea valorilor și atitudinilor elevilor *

Marchează o singură opțiune.

- mult
- suficient
- puțin
- deloc

4. Care discipline școlare sprijină integrarea socială și competențele pentru viață? *

Bifează toate variantele aplicabile.

- Limba și literatura română
- Limba și literatura română (alolingv)
- Limba și literatura rusă

- Limba și literatura ucraineană/ găgăuză/ bulgară
- Limba străină
- Literatura universală
- Matematică
- Științe
- Biologie
- Fizică
- Fizică. Astronomie
- Chimie
- Informatică
- Tehnologia informației și a comunicațiilor
- Istoria românilor și universală
- Istorie, cultură și tradițiile ale altor popoare
- Geografie
- Educație moral-spirituală
- Educație pentru societate
- Educație muzicală
- Educație plastică
- Educație tehnologică
- Educație fizică
- Dezvoltare personală
- Alta

**5. Ce tipuri de educație sunt promovate prin disciplinele școlare din curriculum?
(Selectați tot ce se aplică) ***

Bifează toate variantele aplicabile.

- Educație pentru cetățenie democratică
- Educație interculturală
- Educație moral-civică și etică
- Educație ecologică / pentru mediu
- Educație digitală
- Educație pentru sănătate
- Educație media
- Educație pentru egalitate de gen
- Educație financiară
- Educație pentru dezvoltare durabilă
- Educație estetică și artistică
- Educație antreprenorială
- Educație pentru drepturile omului

6. În cadrul căror discipline școlare se evidențiază cel mai bine abordarea inter-/transdisciplinară? *

Bifează toate variantele aplicabile.

(Aceași listă de discipline ca la întrebarea 4)

7. Care discipline școlare favorizează adaptarea conținuturilor pentru elevii cu CES? *

Bifează toate variantele aplicabile.

(Aceași listă de discipline ca la întrebarea 4 + opțiunea „Alta”)

8. Ce tipuri de activități adaptate la nevoile elevilor cu CES sunt cel mai frecvent utilizate de cadrele didactice din instituția dumneavoastră? (Selectați tot ce se aplică)

Bifează toate variantele aplicabile.

- Activități diferențiate pe nivel de dificultate
- Sarcini cu suport vizual sau senzorial (imagini, obiecte, pictograme)

- Activități în perechi sau grupuri mixte (peer support)
- Activități de tip „pas cu pas” cu sprijin individualizat
- Jocuri didactice adaptate
- Activități cu durată flexibilă și ritm propriu
- Fișe simplificate / alternative cu cerințe reduse
- Activități bazate pe punctele forte ale elevului (muzică, mișcare, desen)
- Exerciții practice și activități funcționale din viața reală
- Activități asistate digital (aplicații, cititoare de text, jocuri interactive)

9. Cadrele didactice cunosc bine curriculumul în vigoare? *

Marchează o singură opțiune.

- mult
- suficient
- puțin
- deloc

10. Ce aspecte ale curriculumului sunt cel mai puțin cunoscute de cadrele didactice din instituție? (Selectați tot ce se aplică)

Bifează toate variantele aplicabile.

- Structura pe competențe
- Legătura dintre competențe, conținuturi și produse ale învățării
- Sugestiile metodologice incluse în curriculum
- Modalitățile de evaluare propuse
- Exemplele de activități de învățare integrate
- Modalități de diferențiere și adaptare pentru elevi cu CES
- Recomandări privind integrarea noilor educații
- Conexiunile interdisciplinare și transdisciplinare sugerate
- Progresia logică a competențelor între clase
- Corelarea curriculumului cu standardele de evaluare
- Libertatea curriculară și spațiile de decizie ale cadrului didactic
- Modalitățile de adaptare la contextul local și nevoile elevilor
- Valoarea formativă a curriculumului în construirea profilului absolventului
- Aspectele vizând echitatea și incluziunea în conținuturi și metode

11. În ce măsură cadrele didactice adaptează conținuturile la particularitățile elevilor? *

Marchează o singură opțiune.

- în foarte mare măsură
- în mare măsură
- moderat
- în mică măsură
- deloc

12. Profesorii echilibrează efortul cognitiv al elevilor? *

Marchează o singură opțiune.

- mult
- suficient
- puțin
- deloc

13. Ce tipuri de efort cognitiv sunt solicitate cel mai frecvent în activitățile de învățare? (Selectați tot ce se aplică) *

Bifează toate variantele aplicabile.

- Reproducerea de informații (memorare, recunoaștere)
- Înțelegerea și explicarea conceptelor
- Aplicarea cunoștințelor în exerciții sau probleme familiare

- Analiza relațiilor, compararea, clasificarea
- Formularea de opinii, interpretări sau reflecții personale
- Crearea de produse originale (texte, proiecte, soluții noi)
- Argumentarea unei poziții sau luarea unei decizii informate
- Transferul cunoștințelor în contexte noi
- Niciuna dintre acestea / Nu pot aprecia

14. În ce măsură profesorii transformă lecțiile în experiențe de învățare integrată? *
 Marchează o singură opțiune.

- mult
- suficient
- puțin
- deloc

15. Menționați trei exemple de activități interdisciplinare realizată de profesorii din școala Dvs. *

Bifează toate variantele aplicabile.

(Lista: Proiecte tematice între discipline, Activități STEAM, Ateliere creative, Portofolii interdisciplinare, Studii de caz aplicate, Zile tematice, Simulări/jocuri de rol, Proiecte multimedia integrate, Târguri/expoziții educaționale, Activități outdoor/pe teren, Învățare prin experiențe mediatice și povești cu sens, Colaborări între clase sau cicluri)

16. Apreciați eficiența acțiunilor realizate de Dvs. pentru implementarea curriculumului, pe o scală de la 1 (minim) la 5 (maxim).

Marchează o singură opțiune pentru fiecare rând.

(Lista: Viziune aliniată cu valorile curriculumului, Promovarea învățării centrate pe elev, Facilitarea schimbării în școală, Coordonarea planificării didactice, Corelare curriculum – ofertă școlară – nevoi comunitare, Informarea părinților, Dotare cu resurse și platforme IT, Acces la materiale auxiliare, Identificare nevoi de formare, Organizare formări și mentorat, Susținerea colaborării profesorilor, Feedback și monitorizare, Soluționarea dificultăților de analiză a rezultatelor învățării, Evaluarea eficienței strategiilor, Utilizarea instrumentelor digitale, Colectare și analiză date, Adaptarea strategiilor didactice)

17. Estimați în ce măsură întâmpinați următoarele dificultăți în implementarea curriculumului, pe o scală de la 1 (minim) la 5 (maxim).

Marchează o singură opțiune pentru fiecare rând.

(Lista: Lipsa reperelor clare pentru predare/evaluare, Formulări ambigue ale rezultatelor învățării, Lipsa formării profesorilor, Rezistență la schimbare, Lipsa monitorizării formative, Indicatori de evaluare externă prea cantitativi, Manuale/materiale nealiniat, Lipsă resurse digitale, Colaborare slabă între discipline, Lipsă spațiu pentru reflecție pedagogică, Implicare scăzută a părinților/comunității, Comunicare formală cu părinții)

18. Estimați în ce măsură fiecare disciplină școlară oferă un cadru clar de monitorizare a rezultatelor învățării elevilor?

Marchează o singură opțiune pentru fiecare rând.

(Lista cu toate disciplinele școlare: Limba și literatura română, Limba rusă, Limba ucraineană/găgăuză/bulgară, Limba străină, Literatură universală, Matematică, Științe, Biologie, Fizică, Astronomie, Chimie, Informatică, TIC, Istoria românilor, Istorie altor popoare, Geografie, Educație moral-spirituală, Educație pentru societate, Educație muzicală, Educație plastică, Educație tehnologică, Educație fizică, Dezvoltare personală)

19. Bifați trei acțiuni importante realizate de Dvs. pentru îmbunătățirea rezultatelor elevilor *

Bifează toate variantele aplicabile.

- Colectare și analiză date
- Identificare elevi în situații de risc

- Programe de remediere
- Analiză planificări și produse
- Vizite și observații la lecții
- Susținere pentru activități relevante
- Promovarea reflecției și evaluării autentice
- Comunicare cu părinții

20. Bifați procentul elevilor din școală care pot realiza integral cerințele curriculare. *
 Marchează o singură opțiune.

- 10 %
- 30 %
- 50 %
- 70 %
- 90 %
- 100 %

21. Concluzii, comentarii finale:
 Spațiu deschis pentru completare

Vă mulțumim!

Chestionar pentru cadrele didactice

Stimat(ă) coleg(ă),

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova desfășoară un proces de evaluare a curriculumului școlar, edițiile 2018 și 2019, în cadrul căruia opiniile cadrelor didactice sunt esențiale.

Scopul evaluării este de a colecta date relevante pentru revizuirea și îmbunătățirea noilor ediții ale curriculumului, astfel încât acesta să răspundă mai bine nevoilor elevilor și realităților din clasă.

Chestionarul se completează până la 31 mai 2025.

Răspunsurile vor fi procesate anonim și utilizate exclusiv în scopuri de analiză educațională.

Vă mulțumim pentru implicare și profesionalism!
Echipa de coordonare națională a evaluării curriculumului

1. Instituție din mediul*

- urban
- rural

2. Tipul instituției*

- Școală primară
- Gimnaziu
- Liceu

3. Experiența profesională*

- 0–5 ani
- 6–10 ani
- 11–15 ani
- 16–20 de ani
- 21–25 de ani
- 26 și mai mult

4. Studiile*

- medii de specialitate
 - superioare – alt profil
 - alte studii
5. **Statutul Dvs. în calitate de cadru didactic***
- învățător/profesor debutant
 - învățător/profesor fără grad didactic
 - gradul didactic II
 - gradul didactic I
 - gradul didactic superior
6. **Disciplina predată*** (se pot selecta mai multe)
- Limba și literatura română
 - Limba și literatura română (alolingv)
 - Limba și literatura rusă
 - Limba și literatura ucraineană/găgăuză/bulgară
 - Limba străină
 - Literatura universală
 - Matematică
 - Științe
 - Biologie
 - Fizică
 - Fizică. Astronomie
 - Chimie
 - Informatică
 - TIC
 - Istoria românilor și universală
 - Istorie, cultură și tradițiile altor popoare
 - Geografie
 - Educație moral-spirituală
 - Educație pentru societate
 - Educație muzicală
 - Educație plastică
 - Educație tehnologică
 - Educație fizică
 - Dezvoltare personală
 - Alta
7. **Curriculumul disciplinei dezvoltă gradual competențele specifice?***
- Competențele nu sunt clar urmărite sau dezvoltate.
 - Competențele apar în curriculum, dar nu se dezvoltă progresiv.
 - Există o dezvoltare parțială, dar cu incoerențe între ani.
 - Competențele sunt dezvoltate gradual, cu unele dificultăți în aplicare.
 - Competențele sunt dezvoltate clar și progresiv, de la un an la altul.
8. **Selectați 3 recomandări pentru a asigura o legătură clară între competențe și unitățile de competențe.***
- Formulări clare, fără ambiguități
 - Verbe de acțiune observabile
 - Conținuturi relevante și adaptate vârstei
 - Exemple și sarcini concrete
 - Competențe evaluabile în practică
 - Abordare transdisciplinară aplicată

- Testare pilot și feedback structurat
 - Tabele de corespondență și evaluare
9. **Curriculumul actual valorifică interesele și nevoile elevilor?***
- Include subiecte de interes pentru elevi
 - Conectează învățarea cu viața reală
 - Ignoră preferințele/nevoile elevilor
 - Este prea abstract/teoretic
 - Este flexibil și poate fi adaptat în clasă
10. **Ce acțiuni realizați pentru adaptarea curriculumului la cerințele elevilor?***
(selectați 3)
- Consult elevii privind interese și dificultăți
 - Aleg teme relevante din viața reală/digitală
 - Elaborez sarcini adaptate nevoilor elevilor
 - Aplic metode potrivite ritmului fiecăruia
 - Planific activități individualizate pentru elevii cu CES/talentați
 - Propun proiecte și învățare prin descoperire
 - Conectez conținuturile la situații reale (finanțe, civism, carieră)
 - Utilizez resurse și platforme digitale
 - Aplic evaluări digitale
 - Ofer feedback și încurajez reflecția
11. **Timpul alocat prin curriculum permite formarea competențelor propuse?***
- da
 - în mare parte
 - parțial
 - deloc
12. **Accesibilitatea conținuturilor pentru fiecare disciplină***
(Scară: Foarte dificil – Dificil – Potrivit – Ușor – Foarte ușor)
(Lista completă a disciplinelor)
13. **Accesibilitatea conținuturilor la disciplina Dvs.***
- Clare, bine secvenționate, adaptate vârstei
 - Necesită adaptări frecvente
 - Dens și dificil de înțeles
 - Limbaj prea teoretic/abstract
 - Ritm prea rapid
 - Elevii au nevoie de sprijin suplimentar
 - Altele
14. **Progresia conținuturilor de la un an la altul (verticală)***
- Coerentă și bine etapizată
 - În general adecvată, cu mici dezechilibre
 - Nesistematică, necesită ajustări
 - Nu se observă progresie clară
15. **Sincronizarea conținuturilor pe verticală (clase)***
- în mare măsură
 - în măsură medie
 - în mică măsură
 - deloc
16. **Progresia logică a conținuturilor de la o clasă la alta (1–5)***
(1 = incoerentă, 5 = foarte bine structurată)
17. **Corelarea conținuturilor pe orizontală***
- Se reia conținutul de la an la an fără progresie

- Se structurează coerent pe ani
 - Există decalaj între competențe și conținuturi
 - Legături între discipline doar din inițiativa profesorilor
 - Corelare formală în proiectare
 - Nu există corelare curriculară
 - Altele
- 18. Discipline integrate frecvent***
(Lista completă de discipline)
- 19. Exemple de activități interdisciplinare***
- Proiecte tematice
 - Activități STEAM
 - Ateliere creative
 - Portofolii interdisciplinare
 - Studii de caz
 - Zile tematice
 - Simulări/jocuri de rol
 - Proiecte multimedia
 - Târguri/expoziții
 - Activități outdoor
 - Experiințe mediatice și povești cu sens
 - Colaborări între clase/cicluri
- 20. Obstacole în integrarea interdisciplinară***
- Lipsa timpului
 - Lipsa materialelor
 - Rigiditatea curriculumului
 - Colaborare slabă între profesori
- 21. Frecvența includerii sarcinilor practice***
- la fiecare lecție
 - săptămânal
 - lunar
 - rar
- 22. Tipuri de sarcini practice utilizate***
(Lista completă: proiecte interdisciplinare, studii de caz, STEM, simulări, comunitare, produse, sarcini digitale, investigații pe teren, probleme cotidiene, activități artistice)
- 23. Factori care influențează alegerea metodelor***
(Listă completă: curriculum, recomandări metodologice, echipamente, nivelul clasei, convingeri pedagogice, timp, obiective lecție, tip de evaluare, resurse digitale, implicarea elevilor, context de predare, feedback anterior, sprijin colegi/conducere)
- 24. Prezența și dezvoltarea valorilor în curriculum***
- Integrate explicit
 - Prin exemple, discuții, studii de caz
 - Depind de inițiativa profesorului
 - Doar în unele teme/discipline
 - Slab formulate/absente
- 25. Discipline unde sunt dezvoltate cel mai mult valorile și atitudinile**
(Listă completă de discipline + „Alta”)
- 26. Aspecte care trebuie consolidate în curriculum***
(Opțiuni pentru fiecare: deja bine / de îmbunătățit / prioritate urgentă)
- Conținuturile să includă explicit valori
 - Subiecte despre atitudini să fie integrate consecvent

- Să nu depindă exclusiv de inițiativa profesorului
 - Unități de competențe clare privind atitudinile
 - Discuții despre comportamente etice la clasă
 - Reflecția morală în toate disciplinele
 - Valorile conectate cu viața reală
 - Proiecte cu componentă civică și socială
27. **În ce măsură evaluarea reflectă fidel ceea ce au învățat elevii?***
- Complet
 - Mult
 - Moderat
 - Puțin
 - Deloc
28. **Nivelul de realizare a curriculumului la elevii Dvs.***
- Minim
 - Mediu
 - Maxim
29. **Alte comentarii...**

Vă mulțumim!

Chestionar pentru elevi

Drag elev/ Dragă elevă,
Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova desfășoară un proces de consultare națională privind disciplinele predate la școală. Te invităm să răspunzi sincer la întrebările din acest chestionar.

Scopul evaluării este de a colecta opiniile elevilor privind curriculumul din ediția 2018, 2019 pentru îmbunătățirea noilor ediții ale curriculumului școlar, astfel încât disciplinele să fie mai clare, mai utile și mai apropiate de interesele voastre.

Chestionarul se completează până la 31 mai 2025.

Răspunsurile tale sunt confidențiale și vor fi analizate în mod general, fără a se menționa numele tău.

Îți mulțumim pentru participare!

*Echipa de coordonare națională a evaluării curriculumului
Ministerul Educației și Cercetării*

Întrebări obligatorii

1. Bifează din ce mediu este instituția ***

- Urban
- Rural

2. Limba de instruire: ***

- română
- rusă
- alta

3. Indică clasa în care înveți: ***

4. Bifează. Ce discipline sunt importante pentru viață/ cariera ta? (alegere multiplă) ***

- Limba și literatura română
- Limba și literatura rusă
- Limba și literatura ucraineană/ găgăuză/ bulgară
- Limba străină
- Literatura universală
- Matematică

- Științe
- Biologie
- Fizică
- Fizică. Astronomie
- Chimie
- Informatică
- Tehnologia informației și a comunicațiilor
- Istoria românilor și universală
- Istorie, cultură și tradițiile altor popoare
- Geografie
- Educație moral-spirituală
- Educație pentru societate
- Educație muzicală
- Educație plastică
- Educație tehnologică
- Educație fizică
- Dezvoltare personală
- Alta

5. Bifează trei discipline cele mai greu de învățat. ***

(lista identică cu cea de mai sus)

6. Cât de utile sunt informațiile din manuale? ***

- Foarte – aplicabile în viața reală
- Destul – unele lecții utile
- Parțial – puține lecții utile
- Puțin – rar folosesc ce învăț

7. Cât de clare sunt explicațiile profesorilor în cadrul lecțiilor? ***

- Foarte clare
- Suficient de clare
- Puțin clare
- Deloc clare

8. Bifează cel puțin trei discipline care îți dezvoltă aptitudinile. (alegere multiplă) ***

(lista identică cu cea de la punctul 4)

9. Cât de des profesorii folosesc mijloace digitale în procesul de predare-învățare? ***

- La fiecare lecție
- Săptămânal
- Lunar
- Rar

10. Cât de interactive sunt lecțiile din punctul tău de vedere? ***

- Foarte
- Suficient
- Puțin
- Deloc

11. Bifează disciplinele la care realizezi activități practice. ***

(lista identică cu cea de la punctul 4)

12. Cât de des înveți despre valori? ***

- Săptămânal
- Lunar
- Ocazional
- Niciodată

13. Cât de des alegi metodele de învățare? ***

- La fiecare lecție
- Săptămânal
- Lunar
- Rar

14. Cât de mult ești implicat în învățare? ***

- Foarte des
- Săptămânal
- Lunar
- Rar

15. Cât de des profesorii adaptează lecția la stilul (modul) tău de învățare? ***

La fiecare lecție

- Săptămânal
- Lunar
- Rar

16. Bifează disciplinele școlare la care aplici ce ai învățat anterior. ***

(lista identică cu cea de la punctul 4)

17. Cât de des profesorii explică legăturile între disciplinele școlare? ***

- Întotdeauna
- Frecvent
- Rareori
- Niciodată

18. Bifează disciplinele la care înțelegi toți termenii noi. ***

(lista identică cu cea de la punctul 4)

19. Cunoști criteriile după care primești note? ***

- Le cunosc foarte bine și le înțeleg
- Le cunosc în mare parte
- Le cunosc doar parțial
- Nu le cunosc deloc

20. Aproximativ, ce procent din cerințele (teme, sarcini, activități) de la toate disciplinele reușești să le realizezi? ***

- 10 %
- 30 %
- 50 %
- 70 %
- 90 %
- 100 %

21. Ce așteptări ai de la profesori/ director pentru a fi mai motivat să înveți? ***

- Să fiu ascultat și încurajat
- Să primesc explicații mai clare și mai accesibile
- Să primesc feedback constructiv, nu doar note
- Să ne implice mai mult în ceea ce contează pentru noi
- Să organizeze activități interesante și practice
- Să aprecieze efortul, nu doar rezultatul
- Să creeze un mediu sigur și pozitiv în clasă
- Să am ocazia să lucrez în echipă, nu doar individual
- Să existe mai puțină presiune și mai multă înțelegere
- Să fie mai deschiși la ideile noastre
- Altele: ...

22. Alte comentarii...

Îți mulțumim!

Chestionar pentru părinți

Stimate părinte,

Ministerul Educației și Cercetării organizează un proces amplu de consultare privind evaluarea curriculumului școlar, ediția 2018, 2019. În acest context, vă invităm să răspundeți la chestionarul de mai jos, care urmărește să colecteze opiniile dumneavoastră cu privire la disciplinele pe care le studiază copilul la școală.

Chestionarul se completează până la **31 mai 2025**.

Răspunsurile dumneavoastră sunt confidențiale, vor fi prelucrate în mod agregat și vor fi prezentate într-un raport general destinat îmbunătățirii procesului educațional.

Vă mulțumim pentru implicare și sprijin!

Echipa de coordonare națională a evaluării curriculumului

Ministerul Educației și Cercetării

* Indică o întrebare obligatorie

1. Bifați dacă copilul dvs. studiază în mediul urban sau rural *

Marchează o singură opțiune.

- Urban
- Rural

2. Bifați în ce clasă învață copilul Dvs. *

Bifează toate variantele aplicabile.

- clasa 1
- clasa 2
- clasa 3
- clasa 4
- clasa 5
- clasa 6
- clasa 7
- clasa 8
- clasa 9
- clasa 10
- clasa 11
- clasa 12

3. Apreciați importanța disciplinelor școlare pentru viață/cariere (de la 1 minimum la 5 maximum) *

Bifează toate variantele aplicabile.

1 2 3 4 5

- Limba și literatura română
- Limba rusă
- Limba ucraineană/găgăuză/bulgară
- Limba străină
- Literatura universală
- Matematică
- Științe
- Biologie
- Fizică
- Fizică. Astronomie
- Chimie
- Informatică
- TIC
- Istoria românilor

- Istorie altor popoare
- Geografie
- Educație moral-spirituală
- Educație pentru societate
- Educație muzicală
- Educație plastică
- Educație tehnologică
- Educație fizică
- Dezvoltare personală

4. Cât de relevante sunt disciplinele școlare pentru dezvoltarea copilului dvs.? (de la 1 minimum la 5 maximum) *

1 2 3 4 5

- Limba și literatura română
- Limba rusă
- Limba ucraineană/găgăuză/bulgară
- Limba străină
- Literatură universală
- Matematică
- Științe
- Biologie
- Fizică
- Fizică. Astronomie
- Chimie
- Informatică
- TIC
- Istoria românilor
- Istorie altor popoare
- Geografie
- Educație moral-spirituală
- Educație pentru societate
- Educație muzicală
- Educație plastică
- Educație tehnologică
- Educație fizică
- Dezvoltare personală

5. Cât de utile sunt informațiile din manuale? *

Marchează o singură opțiune.

- Foarte utile
- Destul de utile
- Puțin utile
- Deloc utile

6. Disciplinele școlare îl ajută pe copil să-și dezvolte aptitudinile? *

Marchează o singură opțiune.

- Foarte bine
- Suficient
- Puțin
- Deloc

7. Volumul de informații din manuale este: *

Marchează o singură opțiune.

- Echilibrat

- Destul de mult
- Prea mult
- Supraîncărcat

8. Copilul dvs. înțelege legăturile între disciplinele școlare? *

Marchează o singură opțiune.

- Foarte bine
- Suficient
- Puțin
- Deloc

9. Copilul dvs. memorizează toate informațiile predate? *

Marchează o singură opțiune.

- Foarte bine
- Suficient
- Puțin
- Deloc

10. Copilul dvs. înțelege toți termenii noi din cadrul disciplinelor școlare? *

Marchează o singură opțiune.

- Foarte bine
- Bine
- Suficient
- Deloc

11. Profesorii explică clar conținuturile? *

Marchează o singură opțiune.

- În mare măsură
- În măsură medie
- În mică măsură
- Deloc

12. Limbajul din manuale este: *

Marchează o singură opțiune.

- Clar
- Destul de clar
- Puțin clar
- Deloc clar

13. Cunoașteți criteriile de notare? *

Marchează o singură opțiune.

- Da
- Nu

14. Ce așteptări aveți de la profesori/director pentru a fi mai motivat copilul dvs. să învețe? Bifați. *

Bifează toate variantele aplicabile.

- Să fie ascultat și încurajat
- Să primească explicații mai clare și mai accesibile
- Să primească feedback constructiv, nu doar note
- Să se implice mai mult în ceea ce contează pentru noi
- Să organizeze activități interesante și practice
- Să aprecieze efortul, nu doar rezultatul
- Să creeze un mediu sigur și pozitiv în clasă
- Să aibă ocazia copilul să lucreze în echipă, nu doar individual
- Să existe mai puțină presiune și mai multă înțelegere
- Să fie mai deschiși la ideile noastre

- Alteceva: _____

15. În ce măsură ați fost implicat(ă) sau informat(ă) despre procesul de dezvoltare a curriculumului școlar? (Bifați varianta care reflectă cel mai bine experiența Dvs.) *

Marchează o singură opțiune.

- Am fost activ implicat(ă) în consultări sau activități legate de curriculum
- Am fost informat(ă) despre modificările de curriculum, dar nu am participat direct
- Am aflat despre schimbările curriculare doar din surse informale (elevi, alte persoane)
- Nu am fost implicat(ă) și nu am fost informat(ă)

16. Ce forme de implicare/informare a părinților ați considera utile în procesul de dezvoltare curriculară? *

Bifează toate variantele aplicabile.

- Organizarea de întâlniri de informare cu părinții privind modificările curriculare
- Consultarea părinților prin chestionare sau sondaje de opinie
- Invitarea reprezentanților părinților la grupuri de lucru sau dezbateri publice
- Transmiterea de materiale informative accesibile (pliante, broșuri, prezentări)
- Organizarea de live-uri sau sesiuni online pentru explicarea schimbărilor de curriculum
- Informarea periodică prin site-ul sau platformele școlii
- Întâlniri tematice părinte-profesor pentru a discuta impactul curriculumului asupra copiilor
- Includerea unui reprezentant al părinților în comisiile consultative ale școlii
- Crearea unei secțiuni dedicate părinților pe site-ul școlii cu resurse curriculare
- Alte forme de implicare propuse de părinți: _____

17. Alte comentarii

Vă mulțumim!

Focus grup – evaluarea curriculumului

Eșantionul desfășurării focus grup cu profesorii, elevii și părinții pentru evaluarea curriculumului național, realizat de experții desemnați de Ministerul Educației și Cercetării

1. Structura generală a Focus Grupurilor online (profesori, elevi, părinți)

- Un focus grup online per disciplină, cu profesori din 3-4 raioane diferite.
- Număr optim de participanți per focus grup: 10-12 profesori.
- Distribuție echilibrată după:
 - Regiune (Nord, Centru, Sud)
 - Mediul de instruire (Urban – 40%, Rural – 60%)
 - Limba de predare (Română – 80%, Rusă – 20%)
 - Grad didactic și experiență

2. Distribuția profesorilor în Focus Grupurile online

Fiecare focus grup online include profesori din cel puțin 3 raioane, respectând echilibrul regional.

3. Criterii de selecție a profesorilor în Focus grupuri online

a) Distribuție după grad didactic:

- Grad didactic superior – 20%
- Grad didactic I – 30%
- Grad didactic II – 30%
- Fără grad didactic – 20%

b) Distribuție după experiență

- Sub 5 ani – 25%

- 5-10 ani – 35%
- Peste 10 ani – 40%

c) Distribuție după mediul de predare

- 40% Urban
- 60% Rural

d) Distribuție după limba de predare

- 80% Română
- 20% Rusă

4. Responsabilitățile experților

Fiecare expert MEC desemnat pentru disciplina sa:

- Organizează focus grupul online.
- Se asigură că profesorii selectați provin din raioane diferite.
- Coordonează discuțiile și colectează feedback-ul despre curriculum.
- Identifică problemele și soluțiile propuse de profesori.

5. Avantajele acestui model

- Diversitate geografică – Focus grupurile includ profesori din diferite raioane, oferind o imagine națională.
- Reprezentativitate ridicată – Se respectă echilibrul urban/rural, limba de instruire și experiența didactică.
- Eficiență – Experții MEC gestionează direct focus grupurile online, fără deplasări.
- Comparabilitate – Permite analiza diferențelor dintre raioane și identificarea problemelor comune la nivel național.

4. Criterii de selecție a elevilor în Focus grupuri online

Elevi de clasele IX–XII

a) Distribuție după nivelul de studii (clasa):

- Clasa a IX-a – 25%
- Clasa a X-a – 25%
- Clasa a XI-a – 25%
- Clasa a XII-a – 25%

b) Distribuție după performanța școlară:

- Elevi cu performanțe înalte (medii peste 9,00) – 30%
- Elevi cu performanțe medii (medii între 7,00 și 9,00) – 50%
- Elevi cu dificultăți de învățare sau medii sub 7,00 – 20%

c) Distribuție după mediul de proveniență:

- 40% Urban
- 60% Rural

d) Distribuție după limba de instruire:

- 80% Română
- 20% Rusă

e) Distribuție după implicarea în viața școlară:

- Elevi implicați în proiecte/activități extracurriculare – 50%
- Elevi neimplicați sau puțin implicați – 50%

5. Criterii de selecție a părinților în focus grupuri online

Distribuție după mediul de proveniență al elevului:

- 40% părinți din mediul urban
- 60% părinți din mediul rural

Distribuție după clasa copilului:

- 25% părinți ai elevilor din clasa a IX-a
- 25% părinți ai elevilor din clasa a X-a
- 25% părinți ai elevilor din clasa a XI-a
- 25% părinți ai elevilor din clasa a XII-a

Distribuție după limba de instruire:

- 80% părinți ai elevilor care învață în limba română
- 20% părinți ai elevilor care învață în limba rusă

Distribuție după nivelul de implicare în viața școlii:

- 50% părinți activi (implicați în ședințe, proiecte, activități)
- 50% părinți mai puțin implicați

Diversitate socio-economică:

Se va urmări includerea părinților din medii variate – diferite niveluri de educație, ocupații și venituri, pentru a reflecta realitatea diversă a comunităților școlare.

Instrucțiuni pentru evaluatori

Scopul: Scopul acestui focus grup este de a colecta și analiza percepțiile și experiențele profesorilor privind accesibilitatea, aplicabilitatea și relevanța Curriculumului Național, în vederea evaluării eficacității sale și identificării posibilelor îmbunătățiri. Prin această metodă participativă, se urmărește obținerea unor perspective detaliate asupra implementării curriculumului în practică, a provocărilor întâmpinate și a soluțiilor propuse de cadrele didactice pentru optimizarea procesului educațional.

1. Planificarea și organizarea focus grupului (cu 1-2 săptămâni înainte de eveniment)

Stabilirea obiectivelor focus grupului

- Evaluarea accesibilității și coerenței conținuturilor curriculare în raport cu nevoile și nivelul de învățare al elevilor.
- Identificarea punctelor forte și a provocărilor legate de aplicabilitatea curriculumului în contexte reale de învățare.
- Colectarea de propuneri pentru îmbunătățirea curriculumului.
- Selectarea participanților
- Profesori din diferite școli/niveluri de învățământ pentru diversitate.
- Se recomandă 8-12 participanți per grup pentru a asigura o discuție echilibrată.
- Stabilirea datei, locației și logisticii
- Se pregătește un calendar clar pentru focus grup.
- Se confirmă participarea tuturor invitaților prin e-mail/telefon.
- Pregătirea materialelor necesare
- Lista participanților și rolurile acestora (profesori).
- Întrebările pentru focus grup.
- Fișe de notițe pentru notator și evaluator.
- Dispozitiv de înregistrare audio/video (dacă este permis și aprobat de participanți).

2. Comunicarea cu participanții înainte de eveniment (cu 5-7 zile înainte de focus grup)

Se trimit participanților informații despre focus grup:

- Scopul discuției.
- Durata și structura evenimentului.
- Ce se așteaptă de la ei.
- Se oferă sau nu întrebările din timp?

- Pentru profesori: Se trimit doar temele principale ale discuției, nu lista exactă de întrebări, pentru a menține răspunsurile spontane.

3. Ce trebuie să aibă participanții la focus grup?

- Agenda și ghidul de discuție – pentru a înțelege structura focus grupului și principalele teme abordate.
- Fișele de observație și notițele personale – pentru a înregistra idei, exemple și reflecții pe parcursul discuției.
- Curriculumul național și ghidurile metodologice relevante – pentru a face referințe directe la conținuturi și strategii didactice.
- Cunoașterea temelor focus grupului – participanții trebuie să fie familiarizați cu obiectivele și criteriile analizate.
- Experiențe și exemple din practica didactică – pentru a putea oferi răspunsuri relevante și aplicate.
- Date sau studii relevante (dacă este cazul) – pentru a sprijini argumentele cu informații obiective.
- Deschidere la dialog și reflecție critică – participarea activă, schimbul de idei și oferirea unor perspective constructive.
- Capacitatea de a exprima opinii clar și concis – pentru a facilita o discuție organizată și eficientă.
- Respect pentru opiniile celorlalți – pentru a menține un climat de colaborare și analiză obiectivă.
- Timp alocat pentru întreaga sesiune (aproximativ 2-3 ore) – pentru a asigura participarea completă și continuitatea discuțiilor.
- Acces la resurse digitale (dacă focus grupul este online) – laptop/tabletă, conexiune stabilă la internet, căști și microfon funcțional.

4. Cerințe pentru desfășurarea focus grupului online

- 1□. Platformă stabilă – pentru o comunicare eficientă.
2. Reguli clare pentru participanți – Camera video pornită, microfon oprit când nu vorbesc, folosirea funcției „Ridică mâna” pentru intervenții.
- 3□. Testare tehnică înainte de sesiune – Verificarea conexiunii la internet, sunetului și camerei video cu 10-15 minute înainte.
- 4□. Metode de colectare a răspunsurilor – Utilizați chatul, sondaje online și înregistrare (cu acordul participanților).
- 5□. Interactivitate ridicată – Alternați discuțiile cu sondaje rapide, reacții *emoticoane*, exerciții interactive pentru menținerea atenției.
- 6□. Gestionarea provocărilor – Asistent tehnic pentru problemele de conexiune, opțiuni audio pentru participanți cu internet slab, întrebări directe pentru implicare activă.
- 7□. Concluzii și feedback post-sesiune – Trimiterea unui rezumat participanților și posibilitatea de a completa un formular online cu opinii suplimentare.

5. Desfășurarea Focus grupului

Adresare către participanți

Dragi colegi,

Vă încurajăm să împărtășiți experiențele și perspectivele dumneavoastră într-un mod deschis și sincer. Răspunsurile dumneavoastră sunt esențiale pentru o evaluare obiectivă a curriculumului și pentru identificarea aspectelor care pot fi îmbunătățite.

Încercați să oferiți exemple specifice din activitatea dumneavoastră didactică pentru a ilustra ideile exprimate. Exemplele practice ne vor ajuta să înțelegem mai bine impactul curriculumului asupra procesului de predare și învățare.

Această sesiune este un spațiu de dialog constructiv, în care fiecare opinie este importantă. Vă rugăm să respectați timpul alocat fiecăruia și să contribuiți la o atmosferă pozitivă și productivă de discuție.

Clarificarea obiectivului:

- „Scopul nostru este să colectăm feedback despre materialele curriculare și să identificăm modalități de îmbunătățire a curriculumului.”
- „Ne concentrăm pe accesibilitatea, coerența și aplicabilitatea conținuturilor curriculare.”

Ce nu evaluăm:

- „Nu evaluăm performanța profesorilor sau a elevilor, ci analizăm în ce măsură materialele curriculare răspund nevoilor educaționale.”
- „Dorim să înțelegem dificultățile și să explorăm soluții practice pentru optimizarea procesului educațional.”

Reguli de participare:

- Discuția este confidențială, iar fiecare opinie este valoroasă.
- Vă încurajăm să fiți sinceri și să oferiți exemple concrete din experiența voastră.
- Respectăm diversitatea punctelor de vedere și dorim o discuție constructivă.
- Respect reciproc.
- Fiecare are dreptul să își exprime opinia fără a fi întrerupt.
- Discuția trebuie să fie centrată pe experiențele legate de curriculum.

Desfășurarea Focus Grupului:

- „Vom aborda fiecare criteriu printr-un set de întrebări esențiale.”
- „Ne propunem să avem o discuție interactivă, în care fiecare participant să aibă ocazia să contribuie.”
- „La final, vom sintetiza principalele idei și vom discuta posibile îmbunătățiri.”

6. Durata necesară pentru desfășurarea calitativă a Focus grupului

Pentru a asigura o analiză detaliată și o participare activă a profesorilor, focus grupul ar trebui să fie organizat într-o sesiune de aproximativ 1,5 – 2 ore, împărțită în următoarele etape:

1. Introducere și contextualizare (10 min.)
 - Prezentarea scopului și obiectivelor focus grupului.
 - Explicarea regulilor de participare și a cadrului discuției.
 - Încurajarea participanților să răspundă sincer și să ofere exemple concrete.
2. Discuția principală – analiza criteriilor de evaluare (60-70 min.)
 - Fiecare criteriu este abordat prin 2-3 întrebări esențiale.
 - Participanții sunt încurajați să aducă exemple din practica lor didactică/ din experiența școlară/ din experiența cu propriul copil
 - Moderatorul gestionează timpul astfel încât fiecare criteriu să fie acoperit în aproximativ 15-20 minute.
3. Concluzii și recomandări (20 min.)
 - Sumarea principalelor idei și observații.
 - Evidențierea problemelor recurente și a soluțiilor propuse.

- Identificarea direcțiilor de îmbunătățire și a posibilelor măsuri care pot fi implementate.
- 4. Încheiere și feedback (5-10 min.)
- Mulțumiri adresate participanților.
- Oferirea posibilității de a lăsa comentarii sau recomandări suplimentare.

7. Tehnici de facilitare pentru obținerea sincerității

- „Cartonașelor colorate”:
Participanții pot scrie pe cartonașe puncte tari (verde) și provocări (roșu) legate de aplicabilitatea curriculumului.
- Se colectează toate și se discută anonim.
- „Discuției în perechi”:
Înainte de focus grup, participanții discută în perechi despre dificultățile din practică și apoi fiecare transmite ideea partenerului, care o prezintă grupului. Acest proces reduce frica de a vorbi despre propriile dificultăți.
- „Două lucruri bune și un aspect de îmbunătățit”:
Fiecare participant este rugat să menționeze două aspecte pozitive ale curriculumului și un aspect problematic.

Focus grup cu profesorii

Ghid de discuție pentru focus grup

1. Cum percepeți nivelul de accesibilitate al conținuturilor din curriculum pentru elevii dumneavoastră?
2. Care sunt cele mai frecvente dificultăți pe care le întâmpină elevii în înțelegerea conținuturilor predate?
3. Ce strategii considerați că ar putea fi îmbunătățite pentru a asigura accesibilitatea conținuturilor și pentru elevii cu cerințe educaționale speciale?
4. În ce măsură considerați că elevii aplică în mod real cunoștințele dobândite la clasă?
5. În ce situații ați observat că elevii folosesc cunoștințele acumulate în afara lecțiilor?
6. Cum integrați conexiunile dintre discipline pentru a facilita o învățare mai coerentă?
7. Cum sprijină curriculumul dezvoltarea valorilor și atitudinilor etice ale elevilor?
8. Care a fost ultima dezbatere organizată în clasă? Ce teme au fost discutate și cum au reacționat elevii?
9. Cum abordați în cadrul lecțiilor teme precum echitatea, justiția socială și participarea activă în comunitate?
10. Cum reușiți să răspundeți nevoilor diverse ale elevilor în procesul didactic?
11. Cum identificați stilurile de învățare ale elevilor și cum ajustați metodele pentru a le răspunde nevoilor?
12. Cum vă organizați lecțiile astfel încât să oferiți flexibilitate în predare?
13. Cât de des includeți activități aplicative în lecțiile dumneavoastră?
14. Ne puteți descrie o activitate de învățare care i-a ajutat pe elevi să-și dezvolte competențe necesare în viața reală?
15. Ce impact au avut proiectele interdisciplinare asupra dezvoltării competențelor elevilor?
16. Cum sprijină disciplinele pe care le predați dezvoltarea competențelor esențiale pentru elevi?
17. Cum sprijiniți elevii să facă legătura între discipline și să evite fragmentarea învățării?

18. Ce strategii considerați că ar putea fi îmbunătățite pentru o mai bună integrare a competențelor-cheie?
19. Cum percepeți echilibrul dintre disciplinele obligatorii și cele opționale în curriculum?
20. Cum adaptați conținuturile pentru a răspunde cerințelor actuale ale societății și pieței muncii?
21. Ce provocări întâmpinați în gestionarea timpului la clasă și cum le abordați?
22. Ce modificări ați sugera pentru o utilizare mai eficientă a timpului la clasă?
23. Cum evaluați relevanța metodelor de evaluare utilizate în raport cu obiectivele curriculare?
24. Ce instrumente digitale ați utilizat recent pentru evaluarea elevilor și ce impact au avut asupra învățării?
25. Ce aspecte ale testelor administrate în cadrul Testărilor Naționale în învățământul primar reflectă curriculumul și care sunt eventualele discrepante observate?
26. Cum apreciați alinierea testelor din cadrul Examenelor Naționale de absolvire a gimnaziului cu cerințele curriculumului? Puteți oferi exemple de itemi care vi s-au părut bine corelați sau mai puțin relevanți?
27. În ce mod considerați că testele administrate în cadrul Examenului de Bacalaureat evaluează competențele prevăzute de curriculum? Există elemente care ar putea fi îmbunătățite pentru a asigura o mai bună corelare?
28. În ce măsură considerați că activitățile didactice desfășurate influențează rezultatele elevilor?
29. Cum folosiți proiectele interdisciplinare pentru a dezvolta competențe transversale la elevi?
30. Ce resurse curriculare considerați că ar trebui îmbunătățite pentru a fi mai relevante pentru nevoile elevilor?
31. Ne puteți oferi un exemplu concret de activitate realizată împreună cu părinții sau comunitatea care a avut un impact semnificativ asupra elevilor?
32. Ce rol joacă proiectele educaționale în dezvoltarea competențelor elevilor?
33. Ce tip de proiecte și parteneriate educaționale ar fi necesare pentru a îmbunătăți procesul de învățare?
34. Care sunt comportamentele sau atitudinile dumneavoastră la clasă care, în opinia elevilor, susțin sau împiedică învățarea? Ați primit feedback în acest sens?
35. Cum ar reacționa elevii dumneavoastră dacă un alt profesor le-ar preda același curriculum? Ce s-ar schimba, în bine sau în rău?

Formulă de interpretare a rezultatelor focus grupului

Pentru a analiza și interpreta rezultatele obținute în cadrul focus grupului, se utilizează următoarea formulă de evaluare cantitativă și calitativă a răspunsurilor:

1. Calculul procentual al tipurilor de răspunsuri

Fiecare întrebare este evaluată în funcție de trei tipuri de răspunsuri:

Răspunsuri afirmative (RA) – indică percepții pozitive asupra criteriului evaluat.

Răspunsuri mixte (RM) – reflectă atât aspecte pozitive, cât și provocări.

Răspunsuri negative (RN) – evidențiază dificultăți majore sau necesitatea unor îmbunătățiri.

Formula de calcul procentual:

$$\%RA = \left(\frac{\text{Număr RA}}{\text{Total răspunsuri}} \right) \times 100$$

$$\%RM = \left(\frac{\text{Număr RM}}{\text{Total răspunsuri}} \right) \times 100$$

$$\%RN = \left(\frac{\text{Număr RN}}{\text{Total răspunsuri}} \right) \times 100$$

2. Determinarea scorului de satisfacție per criteriu

Fiecare criteriu este evaluat pe o scală de la 1 la 5, unde:

1 – Deficitar (sub 20% răspunsuri afirmative, majoritate răspunsuri negative).

2 – Necesită îmbunătățiri (20%-40% răspunsuri afirmative, restul mixte și negative).

3 – Moderat satisfăcător (41%-60% răspunsuri afirmative, echilibru între răspunsuri).

4 – Bun (61%-80% răspunsuri afirmative, puține răspunsuri negative).

5 – Foarte bun (peste 80% răspunsuri afirmative, minim răspunsuri negative).

Formula de scor per criteriu:

$$\text{Scor criteriu} = \left(\frac{(\%RA \times 5) + (\%RM \times 3) + (\%RN \times 1)}{100} \right)$$

unde scorul final se încadrează într-una dintre cele 5 categorii.

3. Analiza comparativă între criterii

Se creează o *hartă vizuală* a scorurilor pentru a identifica:

Criteriile cu cel mai mare impact pozitiv – scor 4-5.

Criteriile cu performanță medie – scor 3.

Criteriile ce necesită intervenție – scor sub 3.

Această analiză ajută la stabilirea priorităților pentru îmbunătățiri.

4. Interpretarea finală și recomandări

- Se generează un grafic radar sau un tabel comparativ cu scorurile fiecărui criteriu.
- Se evidențiază tendințele majore: punctele forte și punctele slabe.
- Se propun acțiuni specifice pentru îmbunătățirea criteriilor cu scoruri scăzute.

Focus grup cu elevii (clasele 9-12)

Ghid de discuție

1. Cum ți se par lecțiile și conținutul din materia pe care o înveți? Sunt clare sau greu de înțeles?
2. Ce ți se pare cel mai dificil de înțeles la o disciplină? De ce?
3. Dacă în clasă sunt elevi care au nevoie de ajutor suplimentar (ex. dificultăți de învățare), crezi că profesorii reușesc să-i sprijine?
4. Ai folosit vreodată în viața reală ceea ce ai învățat la școală? Poți da un exemplu?
5. Ți s-a întâmplat să folosești cunoștințele dintr-o materie în afara școlii (acasă, online, într-un proiect etc.)?
6. Observi legături între diferite materii? Poți da un exemplu de lecții care s-au completat între ele?
7. Simți că școala te ajută să înțelegi mai bine ce înseamnă să fii un om corect și responsabil?
8. Ați avut în clasă discuții sau dezbateri despre teme ca drepturile omului, discriminarea sau implicarea în comunitate? Cum a fost?
9. În timpul lecțiilor, sunt discutate și probleme actuale din societate? Ce impact au avut asupra ta?
10. Simți că profesorii încearcă să se adapteze la modul tău de învățare?
11. Profesorii încearcă să afle ce metode te ajută să înveți mai ușor?
12. Ai avut parte de lecții mai flexibile, în care să alegi cum să înveți sau să lucrezi în felul tău?
13. Aveți des activități practice sau aplicative la ore?
14. Povestește-ne despre o lecție care te-a ajutat să înveți ceva util pentru viața de zi cu zi.
15. Ați făcut proiecte între mai multe materii? Cum te-au ajutat ele?
16. Crezi că materiile predate te pregătesc cu adevărat pentru viitor? (ex. comunicare, lucru în echipă, rezolvarea de probleme etc.)
17. Profesorii vă ajută să înțelegeți legăturile dintre diferite materii?
18. Ce ai schimba la felul în care înveți pentru a-ți dezvolta mai bine abilități utile?
19. Cum ți se pare echilibrul dintre materiile obligatorii și cele opționale? Ai suficientă libertate de alegere?
20. Simți că ceea ce înveți e adaptat vremurilor și societății de azi?
21. Aveți timp suficient pentru a învăța tot ce trebuie la ore?
22. Cum ai organiza tu timpul la clasă ca să fie mai eficient?
23. Simți că modul în care ești evaluat (teste, proiecte, prezentări etc.) reflectă cu adevărat ce ai învățat?
24. Ai folosit aplicații sau platforme online pentru teste sau teme? Cum ți s-au părut?
25. La testele naționale (ex. evaluarea de la finalul clasei a IV-a, dacă îți amintești), cât de bine crezi că reflectau ce ai învățat?
26. Examenele din gimnaziu (la final de clasă a 9-a) au fost în concordanță cu ce ai învățat? Ți s-a părut corect?
27. Examenele de Bacalaureat evaluează ce este important din ce ai studiat? Ce ai schimba?
28. Simți că lecțiile de la școală te ajută să obții rezultate mai bune și să evoluezi?
29. Cum te-au ajutat proiectele interdisciplinare să înveți lucruri noi, din mai multe perspective?

30. Ce materiale sau resurse ai vrea să fie mai bune sau mai interesante, ca să înveți mai ușor?
31. Ați avut activități în care au fost implicați părinții sau oameni din comunitate? Ce ai învățat din acele momente?
32. Ce rol au proiectele (școlare sau extrașcolare) în formarea ta?
33. Ce tip de proiecte sau colaborări ai vrea să existe la școală pentru a învăța mai bine?
34. Cum te influențează modul în care predă profesorul atunci când încerci să înțelegi o lecție? Poți da un exemplu când te-a ajutat sau te-a încurcat?
35. Dacă alt profesor ar preda aceeași materie, ce crezi că s-ar schimba pentru tine ca elev (în bine sau în rău)? De ce?

Focus grup cu părinții elevilor din clasele 9-12

Ghid de discuție

1. Cum apreciați nivelul de dificultate al materiilor studiate de copilul dumneavoastră?
2. Ce tipuri de dificultăți a întâmpinat copilul în învățarea conținuturilor de la școală?
3. Considerați că școala oferă sprijin suficient pentru copiii care au nevoie de ajutor suplimentar în învățare?
4. Observați că copilul dumneavoastră folosește în viața de zi cu zi ceea ce învață la școală?
5. În ce contexte din afara școlii ați remarcat că aplică cunoștințele dobândite?
6. Vi se pare că există o legătură între materiile studiate de copil? Cum este sprijinită această legătură?
7. Simțiți că școala contribuie la formarea valorilor morale, civice și etice ale copilului?
8. A discutat copilul cu dumneavoastră despre subiecte precum echitatea, implicarea în societate sau drepturile omului? Cum a reacționat?
9. Considerați că lecțiile abordate în școală încurajează gândirea critică și implicarea în viața comunității?
10. Aveți impresia că profesorii încearcă să răspundă nevoilor individuale ale elevilor?
11. Ați observat că profesorii țin cont de modul în care copilul dumneavoastră învață cel mai bine?
12. Cum evaluați flexibilitatea profesorilor în organizarea procesului educațional?
13. Cât de des povestește copilul despre activități practice realizate la școală?
14. Puteți oferi un exemplu de activitate care l-a ajutat să dobândească abilități utile în viața de zi cu zi?
15. Cum percepeți impactul proiectelor interdisciplinare asupra dezvoltării copilului?
16. Considerați că materiile studiate dezvoltă competențe esențiale pentru viața și cariera copilului?
17. Ați observat că elevii sunt încurajați să facă legături între diferite materii?
18. Ce sugestii aveți pentru a îmbunătăți dezvoltarea competențelor necesare în societatea actuală?
19. Cum percepeți echilibrul dintre materiile obligatorii și cele opționale din orarul copilului?
20. Considerați că ceea ce învață copilul este în pas cu cerințele actuale ale pieței muncii?
21. Cum vi se pare organizarea timpului de predare? Copilul are timp suficient să înțeleagă și să aprofundeze?
22. Ce propuneri aveți pentru o mai bună organizare a timpului la școală?
23. Credeți că metodele de evaluare utilizate la clasă reflectă corect nivelul de cunoștințe al elevilor?

24. A folosit copilul dumneavoastră instrumente digitale pentru evaluare? Care a fost impactul asupra învățării?
25. Dacă vă amintiți, în ce măsură evaluările naționale din clasele primare au fost în concordanță cu ce s-a predat?
26. Ați remarcat coerență între curriculum și testele de absolvire a gimnaziului? Ce ați schimba?
27. Cum apreciați relevanța examenului de Bacalaureat față de competențele pe care copilul le-a dobândit în liceu?
28. Observați o legătură clară între activitățile școlare și rezultatele obținute de copil?
29. Ce părere aveți despre influența proiectelor interdisciplinare asupra formării copilului?
30. Care considerați că sunt resursele educaționale (manuale, materiale auxiliare etc.) ce ar trebui îmbunătățite?
31. Ați participat la activități organizate împreună cu școala? Care v-au impresionat cel mai mult?
32. Ce rol credeți că au proiectele educaționale în dezvoltarea copilului dumneavoastră?
33. Ce tipuri de proiecte sau colaborări ați dori să existe mai mult în școală?
34. Ați observat că modul de predare al profesorului influențează modul în care copilul dumneavoastră înțelege lecțiile? Ne puteți da un exemplu când acest lucru a fost vizibil – pozitiv sau negativ?
35. Dacă copilul dumneavoastră ar avea un alt profesor pentru aceeași disciplină, ce credeți că s-ar schimba în felul în care învață sau se raportează la acea materie? De ce?

Structura raportului privind realizarea focus grupurilor cu beneficiarii (elevi, cadre didactice, părinți)

1. Introducere

Contextul evaluării: Includeți perioada și explicați scopul evaluării, importanța focus grupurilor în procesul de colectare a feedback-ului și legătura cu obiectivele generale ale evaluării curriculumului.

Obiectivele focus grupurilor: Detalierea scopului focus grupurilor, cum ar fi obținerea de informații cu privire la percepțiile beneficiarilor asupra curriculumului și a altor produse curriculare.

Categorie de beneficiari: Specificarea categoriilor implicate în focus grupuri (elevi, cadre didactice, părinți) și rolul fiecărei categorii în procesul evaluării.

2. Metodologia

Formatul focus grupurilor: Descrierea formatului întâlnirilor (online sau față în față), numărul de participanți din fiecare categorie, durata și frecvența sesiunilor.

Instrumente utilizate: Prezentarea întrebărilor ghid sau a tematicii abordate în focus grupuri. Descrierea metodelor de colectare a datelor (de exemplu, înregistrări audio/video, notițe de observație).

Selectarea participanților: Explicarea criteriilor de selecție a participanților (de exemplu, distribuție geografică, reprezentativitate, diversitate de opinii) și modul în care au fost selectați aceștia.

Proceduri de confidențialitate: Detalii despre confidențialitatea discuțiilor și modul în care au fost protejate datele personale ale participanților.

3. Descrierea Focus Grupurilor

Elevi:

Numărul și structura grupului: Detalii privind numărul de elevi implicați, clasele și domeniile de studiu abordate.

Principalele teme discutate: Ce aspecte ale curriculumului au fost explorate (de exemplu, relevanța și aplicabilitatea materiilor, dificultatea acestora, feedback pe activități educaționale).

Observații relevante: Sumara descriere a principalelor puncte de vedere exprimate de elevi, cu accent pe observațiile comune și diversitatea opiniilor.

Cadre Didactice:

Numărul și structura grupului: Detalii privind numărul de profesori implicați, disciplinele pentru care s-au discutat aspectele curriculare.

Principalele teme discutate: Probleme abordate, precum implementarea curriculumului, resursele disponibile, formarea profesională a cadrelor didactice, adaptabilitatea curriculumului la nevoile elevilor.

Observații relevante: Rezumatul feedback-ului cadrelor didactice, inclusiv sugestii pentru îmbunătățirea curriculumului sau a materialelor educaționale.

Părinți:

Numărul și structura grupului: Detalii despre părinți implicați, includerea părinților din diverse medii sociale și geografice.

Principalele teme discutate: Așteptările părinților privind educația copiilor lor, evaluarea impactului curriculumului asupra dezvoltării copiilor, suportul oferit de școală și comunicarea între părinți și cadrele didactice.

Observații relevante: Puncte-cheie de la părinți, inclusiv îngrijorările legate de curriculum, sugestii de îmbunătățire sau de modificare a abordării educaționale.

4. Analiza Datelor

Temele principale emergente: Prezentarea tematicilor majore care au apărut din discuțiile focus grupurilor, împărțite pe categorii de beneficiari.

Probleme și soluții identificate: Analiza problemelor comune identificate de elevi, cadre didactice și părinți, împreună cu soluțiile propuse de aceștia.

Tendențe și modele de opinie: Identificarea principalelor tendințe sau opinii comune între grupurile de participanți, precum și diferențele semnificative de percepție.

5. Concluzii și Recomandări

Sumar al constatărilor: Recapitularea celor mai importante concluzii din focus grupuri, bazate pe analiza tematică.

Recomandări pentru îmbunătățirea curriculumului: Propuneri bazate pe feedback-ul obținut, inclusiv recomandări pentru îmbunătățirea materialelor educaționale, formarea continuă a cadrelor didactice, modificarea abordării pedagogice etc.

Implicarea părților interesate: Subliniați importanța colaborării continue între elevi, profesori și părinți pentru succesul implementării schimbărilor propuse.

6. Anexe

Întrebările focus grupurilor: Lista întrebărilor sau tematicilor abordate în fiecare grup.

Materiale suplimentare: Documente relevante sau resurse folosite în cadrul focus grupurilor (de exemplu, materiale educaționale, rapoarte anterioare).

Date de contact: Detalii de contact pentru coordonatori, participanți, etc.

Anexa 5
la Metodologia de evaluare
a curriculumului în învățământul general

**Structura raportului
de evaluare a curriculumului disciplinar și sugestii de evaluare (pentru
evaluatorii și/ sau coordonatorii pe discipline)**

Nr. crt.	Componente ale Raportului	Descrierea conținutului componentelor: <i>analiză, comparații concluzii, sugestii</i>
1.	Introducere	În Introducere se va descrie scopul și obiectivele evaluării curriculumului, se vor prezenta instrumentele de evaluare și eficiență/validitatea acestora, se vor identifica particularitățile specifice evaluării curriculumului pentru o anumită disciplină școlară. Se vor reflecta provocările identificate în edițiile anterioare și motivația pentru actuala evaluare. Alte informații necesare.
2.	Partea 1. Evaluarea curriculumului disciplinar pe componente în baza criteriilor, indicatorilor și întrebărilor evaluative	
1.1.	Componenta Preliminarii.	Se vor analiza și se vor fixa următoarele aspecte: – verificarea alinierii curriculumului la politicile educaționale naționale și internaționale. – locul curriculumului dat în structura Curriculumului Național; – funcțiile curriculumului dat; – particularitățile curriculumului dat; Concluzii și recomandări de perfecționare/dezvoltare a componentei date.
1.2.	Componenta Repere conceptuale/concepție	Se vor analiza și se vor prezenta următoarele aspecte în raport cu criteriile: <i>conformitate, relevanță, adecvare conceptuală</i> : – concepția curriculumului reflectă principiile învățământului modern; – concepția curriculumului corelează cu politicile educaționale și curriculare; – concepția curriculumului accentuează aspectele specifice disciplinei date. – corespunderea curriculumului Cadrului de referință în vigoare. Concluzii și sugestii de perfecționare/dezvoltare a concepției curriculumului dat.
1.3.	Componenta Competențe specifice disciplinei și unități de competențe	Se vor analiza și se vor prezenta următoarele aspecte în raport cu criteriile: validitatea, <i>coerența</i> , efortul cognitiv etc.:

Nr. crt.	Componente ale Raportului	Descrierea conținutului componentelor: <i>analiză, comparații concluzii, sugestii</i>
		– corelarea competențelor specifice cu competențele-cheie – corelarea unităților de competență cu competențele specifice – completitudinea unităților de competență în raport cu competențele specifice – gradualitatea competențelor specifice în formarea/ dezvoltarea competențelor-cheie – omogenitatea de detaliere a competențelor specifice – complexitatea competențelor specifice în raport cu resursele temporale disponibile – coerența și complexitatea/gradualitatea competențelor specifice – corespunderea competențelor specifice disciplinei taxonomiei cunoaștere - aplicare - integrare - transfer – corespunderea unităților de competență taxonomiei cunoaștere - aplicare - integrare - transfer – corespunderea unităților de competență taxonomiilor cognitive, afective, psihomotorii – coerența unităților de competență – unitățile de conținut – activitățile și produsele de învățare – alte informații analitice. <i>Concluzii și recomandări de perfecționare/dezvoltare a componentei date.</i>
1.4.	Componenta Conținuturi, unități de conținuturi	Se vor analiza și se vor prezenta datele privind următoarele aspecte în raport cu criteriile: <i>accesibilitatea, relevanța, coerența, aplicabilitatea</i>, axarea pe formarea de valori și atitudini etc.: – relevanța conținuturilor în raport cu unitățile de competență – accesibilitatea conținuturilor în raport cu particularitățile de vârstă – progresia materiilor de învățare pe ani de studii – conexiunea conținuturilor cu contextele de viață – distribuția materiilor de studii din curriculum în raport cu tipul achizițiilor de format (cognitive, afective, psihomotorii) – fidelitatea conținuturilor în raport cu evoluțiile în domeniul tehnologic

Nr. crt.	Componente ale Raportului	Descrierea conținutului componentelor: <i>analiză, comparații concluzii, sugestii</i>
		– caracterul valoric al materiilor de studiu – sincronizarea în timp pe clase (pe verticală) a materiilor de predat. – sincronizarea la niveluri de clase (pe orizontală) a materiilor de predat(în raport cu alte discipline care studiază aceleași fenomene, procese) – caracterul inter- și transdisciplinar al conținuturilor – caracter STEM și STEAM al conținuturilor – alte informații analitice. <i>Concluzii și recomandări concrete de dezvoltare a acestei componente.</i>
1.5.	Componenta Activități de învățare și produse școlare recomandate	Se vor analiza și se vor prezenta următoarele aspecte în raport cu criteriile: validitatea, coerența, efortul cognitiv etc. – relevanța activităților de învățare în raport cu unitățile de competență – caracterul aplicativ al sarcinilor didactice – caracterul aplicativ al activităților de învățare – contribuția activităților de învățare la rezolvarea situațiilor reale de viață. – măsura în care activitățile de învățare au un caracter formativ-dezvoltativ. – contribuția activităților de învățare la dezvoltarea valorilor și atitudinilor caracteristice profilului elevului. – consistența activităților de predare-învățare-evaluare care încurajează gândirea critică. – consistența activităților de predare-învățare-evaluare care formează/dezvoltă capacitatea elevului de a-și adapta propriul comportament la diferite contexte de viață. – consistența activităților de predare-învățare-evaluare care formează/dezvoltă capacitatea elevului de a-și adapta propriul comportamentul la schimbările sociale. – consistența activităților de predare-învățare-evaluare care formează/dezvoltă capacitatea elevului de a rezolva probleme în diferite contexte de viață. – consistența activităților de predare-învățare-evaluare din curriculum care stimulează asumarea responsabilității pentru propriile comportamente.

Nr. crt.	Componente ale Raportului	Descrierea conținutului componentelor: <i>analiză, comparații concluzii, sugestii</i>
		– favorizarea activităților ce stimulează învățarea experiențială. – caracterul inter- și transdisciplinar al activităților. – caracterul inter- și transdisciplinar al produselor școlare – caracter STEM și STEAM al produselor școlare – alte informații analitice. <i>Concluzii și recomandări de perfecționare/dezvoltare a componentei date.</i>
1.6.	<i>Componenta</i> Sugestii metodologice/ strategii didactice/ activități de învățare	Se vor analiza și se vor prezenta datele analitice privind următoarele aspecte în raport cu criteriile: <i>fezabilitatea, eficiența, orientarea formativă, adecvarea finalităților etc.:</i> – adaptabilitatea demersurilor didactice la specificul tuturor categoriilor de elevi. – libertatea cadrelor didactice de a alege conținuturile predate – libertatea cadrelor didactice de a alege strategiile de învățare în funcție de specificul fiecărei categorii de elevi. – valorificarea oportunităților oferite de mijloacele digitale. – antrenarea educabililor în diverse tipuri de învățare. – atingerea de către educabili a diferitelor tipuri de rezultate ale învățării. – tipologia activităților de învățare; – etc. <i>Concluzii și recomandări de dezvoltare a acestei componente.</i>
1.7.	<i>Componenta</i> Sugestiile de evaluare	Se vor analiza și se vor prezenta datele analitice privind următoarele aspecte în raport cu criteriile: <i>relevanța, fezabilitatea, aplicabilitatea etc.:</i> – caracterul aplicativ al instrumentarului de evaluare a nivelului de stăpânire a competențelor – – fidelitatea instrumentarului de evaluare – alte informații analitice. – Concluzii și recomandări de perfecționare/dezvoltare a componentei date. <i>Concluzii și sugestii de dezvoltare a acestei componente.</i>

Nr. crt.	Componente ale Raportului	Descrierea conținutului componentelor: <i>analiză, comparații concluzii, sugestii</i>
1.8.	Componenta Contribuția curriculumului la dezvoltarea durabilă	Se vor analiza și se vor prezenta datele analitice privind următoarele aspecte în raport cu criteriile: <i>relevanța, fezabilitatea, aplicabilitatea</i> etc.: – corespunderea curriculumului specificului domeniului de cunoaștere – corespunderea curriculumului tendințelor de dezvoltare socio- economică a țării. – contribuția curriculumului la împlinirea personală. – contribuția curriculumului la integrarea socială. – contribuția curriculumului la realizarea profesională. – măsura în care activitățile de învățare au un caracter formativ-dezvoltativ. – corespunderea curriculumului nevoilor, intereselor și așteptărilor beneficiarilor educației – promovarea rolului activ al elevului în propria învățare – alte informații analitice. Concluzii și recomandări de perfecționare/dezvoltare a componentei date. etc. Concluzii și sugestii de dezvoltare a acestei componente.
	Partea 2. Evaluarea calității curriculumului disciplinar din perspectiva beneficiarilor	
2.1	Componenta Curriculum livrat, condițiile de implementare și resursele curriculare	Se vor aplica o baterie de sondaje în rândurile elevilor, părinților, cadrelor didactice și manageriale. Se vor organiza și desfășura interviuri cu focus-grupuri: cadre didactice, părinți și elevi. Se vor analiza și sintetiza rezultatele cu recomandări pentru a fi dezvoltate în cadrul curricula și / resurselor curriculare în vederea îmbunătățirii implementării curricula.
	Partea 3. Evaluarea calității curriculumului din perspectiva impactului asupra rezultatelor învățării	
3.1	Componenta Rezultatele învățării	Se vor analiza rezultatele testărilor din cadrul examenelor naționale și internaționale și gradul de realizare al itemilor de către elevi. Se vor analiza testele și programele de examen din cadrul evaluărilor și testărilor naționale conform criteriilor și indicatorilor. Se vor formula constatări, concluzii și recomandări.

Nr. crt.	Componente ale Raportului	Descrierea conținutului componentelor: analiză, comparații concluzii, sugestii
		– Evaluarea programelor pentru examene și testări – Evaluarea calității testelor – Analiza percepției subiective a calității testului – Analiza rezultatelor evaluărilor curriculumului învățat Sinteza se finalizează printr-un raport consolidat, structurat pe discipline de examen din sursele de date furnizate și procesate de către ANCE cu o secțiune finală de concluzii și recomandări pentru politica curriculară națională.
	Partea 4. Designul și integralitatea curriculumului	
4.1	Structura curriculumului	Se va analiza structura curriculumului pe discipline și se vor prezenta datele analitice privind: – consecutivitatea, raționalitatea și consecutivitatea componentelor; – interconexiunea componentelor; – formularea compartimentelor; – etc.
4.2	Designul curriculumului	– designul copertei și aspectul estetic; – designul paginilor.
5	Partea 5. Analiza comparativă a curriculumului	
5.1.	Analiza comparativă a curriculumului cu alte curricula	Analiza comparativă va fi realizată pe cinci dimensiuni curriculare fundamentale, aplicabile pentru nivelurile primar, gimnazial și liceal: – Finalități curriculare – Viziunea și valorile promovate; – Misiunea educațională și profilul absolventului; – Coerența valorilor între cicluri. – Competențe generale și specifice – Structura, formularea și gradul de operaționalizare; – Verticalitatea competențelor și progresia între niveluri; – Alinierea la competențele-cheie europene și la CRCN. – Conținuturi curriculare – Domenii tematice, gradul de detaliere și relevanță; – Flexibilitatea și contextualizarea; – Integrarea temelor cross-curriculare, a noilor educații și a componentelor digitale/STEM.

Nr. crt.	Componente ale Raportului	Descrierea conținutului componentelor: analiză, comparații concluzii, sugestii
		– Abordări pedagogice și activități de învățare – Metode de instruire recomandate; – Gradul de personalizare, învățare activă și colaborativă; – Adaptarea la nevoile diverse ale elevilor, utilizarea tehnologiei educaționale. – Evaluare – Tipologia evaluărilor (formativă, sumativă, internă, externă); – Corelarea cu competențele vizate și rolul evaluării în învățare; – Impactul asupra parcursului educațional al elevului. La redactarea sintezei, experții vor: – Evidenția bune practici internaționale relevante pentru dezvoltarea competențelor, integrarea noilor educații, interdisciplinaritate și evaluare formativă; – Sublinia elementele transferabile, argumentând adaptabilitatea lor la specificul Republicii Moldova; – Evita interpretările ierarhice sau comparative simpliste; analiza trebuie să fie contextuală, descriptivă și orientată spre îmbunătățire; – Include, acolo unde este cazul, exemple de obstacole sistemice din alte țări, ca avertismente utile pentru procesul de reformă locală. Sinteza se finalizează printr-un raport comparativ consolidat, structurat pe țări și niveluri, cu o secțiune finală de concluzii și recomandări pentru politica curriculară națională.
	Partea 6. Concluzii generale și recomandări privind reactualizarea curriculumului respectiv	
6.1	Concluzii și recomandări de optimizare, însoțite de standarde și indicatori de performanță pentru dezvoltarea curriculumului conform criteriilor și indicatorilor stabiliți.	

N.B. Se va încuraja și se va aprecia dacă experții vor aplica în cadrul evaluării curriculumului, date comparative în dinamică, scheme, tabele, organigrame; vor evidenția clar, în baza exemplelor concrete, punctele vulnerabile și punctele forte ale curriculumului disciplinar în funcție.

Important, ca experții să compare rezultatele proprii ale evaluării curriculumului disciplinar cu rezultatele chestionării și interviurilor realizate cu cadrelor didactice, manageriale, elevilor și părinților.

Anexa 6
la Metodologia de evaluare
a curriculumului în învățământul general

Structura
raportului de sinteză a evaluării curriculumului pentru aria curriculară

Capitol	Conținuturi
	<i>Introducere</i>
Partea 1.	<i>Evaluarea curriculumului disciplinar pe componente în baza criteriilor, indicatorilor și întrebărilor evaluative</i>
1.1.	<i>Componenta Preliminarii</i> Se vor analiza și sintetiza constatările și recomandările pe disciplinele din cadrul ariei cu evidențierea punctelor forte și punctelor slabe, oportunităților pentru optimizarea acestei componente în noua generație de curricula disciplinare. Raportul pe arie curriculară realizează o analiză comparativă între discipline, identificând complementaritățile, redundanțele, lipsurile și coerența dintre ele.
1.2.	<i>Componenta Repere conceptuale/concepție</i> Se vor analiza și sintetiza constatările și recomandările pe disciplinele din cadrul ariei cu evidențierea punctelor forte și punctelor slabe, oportunităților pentru optimizarea acestei componente în noua generație de curricula disciplinare.
1.3.	<i>Componenta Competențe specifice</i> Se vor analiza și sintetiza constatările și recomandările pe disciplinele din cadrul ariei cu evidențierea punctelor forte și punctelor slabe, oportunităților pentru optimizarea acestei componente în noua generație de curricula disciplinare. <i>Conținut recomandat:</i> Identificarea competențelor cheie comune mai multor discipline din cadrul ariei și modul în care pot fi abordate integrat.
1.4.	<i>Componenta Conținuturi</i> Se vor analiza și formula recomandări intermediare și orientări strategice pentru îmbunătățirea curriculumului la nivel de arie, folosind sinteza dintre: analizele coordonatorilor pe disciplină, concluziile experților evaluatori pe discipline, datele colectate din chestionare, interviuri și focus-grupuri. Se vor identifica conținuturi comune mai multor discipline și modul în care pot fi abordate integrat. Se vor compara strategiile didactice propuse la nivel de disciplină pentru a sugera sinergii și potențiale proiecte interdisciplinare. Se va elabora o secțiune de conținut care trasează direcții clare pentru ajustarea conținuturilor. Propuneri de optimizare a curriculumului pe disciplinele din ariile curriculare, bazate pe datele integrate.
1.5.	<i>Componenta Activități de învățare și produse școlare</i> Secțiune de conținut care trasează direcții clare pentru ajustarea conținuturilor, activităților de învățare și strategiilor didactice. Propuneri

Capitol	Conținuturi
	de optimizare a curriculumului pe disciplinele din ariile curriculare, bazate pe datele integrate.
1.6.	Componenta Sugestii metodologice și activități de învățare Secțiune de conținut care trasează direcții clare pentru ajustarea conținuturilor, activităților de învățare și strategiilor didactice. Se vor compara practicile didactice propuse la nivel de disciplină pentru a sugera sinergii și potențiale proiecte interdisciplinare. Se vor elabora propuneri de optimizare a curriculumului pe disciplinele din ariile curriculare, bazate pe datele integrate.
1.7.	Componenta Sugestiile de evaluare Secțiune de conținut care trasează direcții clare pentru ajustarea conținuturilor, activităților de învățare, strategiilor didactice și sugestiilor de evaluare. Se vor elabora propuneri de optimizare a curriculumului și altor resurse curriculare pe disciplinele din ariile curriculare, bazate pe datele integrate.
1.8.	Componenta Contribuția curriculumului la dezvoltarea durabilă Se va analiza cum se completează disciplinele între ele, dacă există suprapuneri sau lacune, dacă sunt corelate pe verticală și orizontală, și în ce măsură susțin un traseu coerent al elevului.
Partea 2.	Evaluarea curriculumului disciplinar din perspectiva beneficiarilor
2.1.	Componenta Curriculum livrat, condițiile de implementare și resursele curriculare Se va analiza datele din rapoartele de evaluare pe discipline din cadrul ariei, examinând corelarea dintre acestea în baza datelor colectate și se vor evidenția punctele forte, slabe și oportunitățile comune și diferențele specifice pe disciplinele din cadrul ariei curriculare. Se va analiza și integra observațiile venite din focus-grupurile desfășurate la nivel de disciplină, pentru a obține o imagine coerentă la nivelul întregii arii. Se vor evalua propunerile de îmbunătățire înaintate de coordonatorii pe disciplină (care au sintetizat datele de la evaluatorii pe discipline). Se vor sintetiza observațiile privind relevanța și fezabilitatea acestor propuneri în ansamblul ariei (ex. modul în care se pot corela competențele vizate la discipline diferite).
Partea 3.	Evaluarea calității curriculumului din perspectiva impactului asupra rezultatelor învățării (pentru disciplinele evaluate național)
1.1.	Componenta Rezultatele învățării Se vor sintetiza constatările și recomandările de optimizare elaborate de coordonatorii pe disciplină cu referire la măsura în care programul de examene acoperă conținutul prevăzut în Curriculum, dacă nivelul de dificultate e corespunzător, respectarea tipologiei itemilor propuși pentru examene / testări, încadrarea în sistemul de competențe statuate în Curriculum.
Partea 4.	Designul și integralitatea curriculumului
4.1.	Structura curriculumului

Capitol	Conținuturi
4.2.	Designul curriculumului
Partea 5.	<i>Analiza comparativă a curriculumului</i>
5.1.	<i>La redactarea sintezei, experții vor:</i> – Evidenția bune practici internaționale relevante pentru dezvoltarea competențelor, integrarea noilor educații, interdisciplinaritate și evaluare formativă. – Sublinia elementele transferabile, argumentând adaptabilitatea lor la specificul Republicii Moldova. – Evita interpretările ierarhice sau comparative simpliste; analiza trebuie să fie contextuală, descriptivă și orientată spre îmbunătățire. – Include, acolo unde este cazul, exemple de obstacole sistemice din alte țări, ca avertismente utile pentru procesul de reformă locală. Sinteza se finalizează printr-un raport comparativ consolidat, structurat pe țări și niveluri, cu o secțiune finală de concluzii și recomandări pentru politica curriculară națională.
Partea 6.	<i>Concluzii generale și recomandări privind reactualizarea curriculumului respectiv</i>
6.1.	<i>Concluzii și aprecieri</i> Constatări generale despre eficiența și relevanța curriculumului în aria respectivă, inclusiv elemente comune și diferențele dintre discipline. Recomandări finale pentru optimizarea curriculumului, incluzând strategii de colaborare între discipline, instrumente de evaluare sugerate și exemple de bune practici identificate. Prioritizarea recomandărilor (schimbări imediate, schimbări pe termen mediu și lung). Produs final: Raport final transmis echipei centrale (ex. minister/agenție specializată), recomandări de optimizare, însoțite de standarde și indicatori de performanță pentru dezvoltarea curriculumului conform criteriilor și indicatorilor stabiliți, care devine baza deciziilor la nivel național pentru actualizarea și îmbunătățirea curriculumului.

Cadrul metodologic pentru monitorizarea implementării curriculumului

Criteriul 1: Plenitudinea monitorizării procesului de implementare a curriculumului la nivel de clasă

Indicatori: Existența documentației școlare pentru implementarea curriculumului

Întrebări evaluative: Instituția de învățământ (cadrele didactice, comisiile metodice, echipa managerială) deține întreg pachetul de documente necesare pentru implementarea curriculumului?

Aspecte de referință: Prezența documentației conform Nomenclatorului în vigoare.

Metode și instrumente de evaluare: conformitatea conținutului documentației școlare cu prevederile politicii curriculare, analiza documentației școlare, fișă de analiză a documentelor curriculare

Criteriul 1: Plenitudinea monitorizării procesului de implementare a curriculumului la nivel de clasă

Indicatori: Funcționalitatea strategiei de monitorizare a procesului de implementare a curriculumului la nivel de clasă.

Întrebări evaluative: Instituția de învățământ implementează o strategie clară, funcțională de monitorizare a implementării curriculumului?

Aspecte de referință: Claritatea criteriilor și indicatorilor de monitorizare; responsabilități partajate, calendarul activităților de monitorizare; Validitatea instrumentelor de colectare a datelor privind implementarea curriculumului (fișe de observare la clasă, chestionare pentru profesori, grile de evaluare, analiza rezultatelor elevilor etc.); Evaluarea continuă a rezultatelor elevilor, aplicarea metodelor de identificare a dificultăților întâmpinate de elevi, colectarea feedbackului continuu din partea elevilor privind experiența lor de învățare; Sprijinirea cadrelor didactice în implementarea curriculumului (feedback, resurse educaționale, ghiduri metodologice); facilitarea schimbului de bune practici între profesori, activități de mentorat.

Metode și instrumente de evaluare: Analiza documentației școlare, grilă de evaluare, chestionarea profesorilor, managerilor, interviul.

Criteriul 1: Plenitudinea monitorizării procesului de implementare a curriculumului la nivel de clasă

Indicatori: Îmbunătățirea continuă a procesului de implementare a curriculumului.

Întrebări evaluative: Echipa managerială/cadrele didactice își îmbunătățesc continuu practicile de management/de predare în acord cu rezultatele monitorizării?

Aspecte de referință: Validitatea datelor colectate, analizat; Consistența rapoartelor de monitorizare și îmbunătățire continuă; Planuri de îmbunătățire a procesului de implementare a curriculumului; Pertinența recomandărilor de îmbunătățire a practicilor de predare; Relevanța activităților de formare continuă realizate pentru îmbunătățirea practicii de implementare a curriculumului.

Metode și instrumente de evaluare: analiza documentației școlare, a rapoartelor de monitorizare, de autoevaluare a școlii, chestionarea profesorilor, managerilor.

Criteriul 2: Completitudinea resurselor necesare pentru implementarea curriculumului școlar

Indicatori: Asigurarea procesului de implementare a curriculumului școlar cu resurse și infrastructură adecvată.

Întrebări evaluative: Sunt asigurate infrastructura, condițiile și resursele necesare pentru implementarea curriculumului?

Aspecte de referință: infrastructură școlară potrivită pentru realizarea unui proces educațional calitativ, spațiu de învățare prietenos, bine dotat, tehnologie modernă funcțională (table interactive, platforme educaționale, resurse digitale), acces la resurse variate (cărți, laboratoare, inclusive virtuale, materiale didactice, inclusiv multimedia, instrumente pentru învățare practică), acces la resurse de învățare care răspund intereselor și nevoilor educaționale ale elevilor.

Metode și instrumente de evaluare: observarea directă a procesului educațional, chestionarea elevilor, profesorilor, focus grup, liste de verificare a resurselor.

Criteriul 2: Completitudinea resurselor necesare pentru implementarea curriculumului școlar

Indicatori: Calificarea, competențele și motivația pentru dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice

Întrebări evaluative: Profesorii dețin calificarea necesară pentru predarea disciplinei școlare? Profesorii demonstrează cunoaștere aprofundată a curriculumului și competențe didactice? Profesorii se implică în activități de formare continuă pentru a-și îmbunătăți practicile educaționale?

Aspecte de referință: Gradul de acoperire a disciplinelor școlare cu profesori calificați; gradul de cunoaștere de către profesori a materiei predate; gradul de cunoaștere de către profesori a prevederilor curriculumului (respectarea prevederilor curriculare, adaptarea conținuturilor și metodelor pentru a asigura o învățare eficientă); nivelul competențelor de aplicare a metodelor de predare inovatoare, interactive, centrate pe elev; nivelul competențelor de creare a unui mediu de învățare favorabil și motivant; nivelul competențelor de gestionare a clasei și relaționare eficientă cu elevii/copii; frecvența participării la diverse activități de formare continuă în problematica curriculară; frecvența aplicării la clasă a noilor strategii învățate în cadrul programelor, stagiile de formare; experimentarea unor noi abordări curriculare pentru a îmbunătăți procesul de predare-învățare; colaborarea cu colegi și participarea la comunități profesionale pentru dezvoltare profesională și personală continuă.

Metode și instrumente de evaluare: analiza dosarelor personale, chestionarea, asistența la ore, analiza performanțelor profesionale ale cadrelor didactice.

Criteriul 2: Completitudinea resurselor necesare pentru implementarea curriculumului școlar

Indicatori: Implicarea comunității și a părinților.

Întrebări evaluative: Există o colaborare activă între profesori, părinți și comunitate?

Aspecte de referință: Calitatea comunicării dintre profesori și părinți (dialog constant despre progresul elevilor; canale de comunicare eficiente); gradul de implicare a părinților în

educația copiilor (participarea la activități educaționale și extrașcolare; sprijin și consiliere acordat părinților pentru a-și ajuta copiii în procesul de învățare); susținerea procesului educațional de către comunitatea locală (colaborarea cu organizații locale, biblioteci, muzee, ONG-uri etc., diverse programe comunitare).

Metode și instrumente de evaluare: analiza documentației manageriale; chestionarea părinților, reprezentanților comunității locale.

Criteriul 2: Completitudinea resurselor necesare pentru implementarea curriculumului școlar

Indicatori: Promovarea proiectelor și dezvoltarea parteneriatelor educaționale.

Întrebări evaluative: Școala promovează proiecte relevante pentru implementarea curriculumului? Școala dezvoltă parteneriate educaționale relevante pentru implementarea curriculumului?

Aspecte de referință: Colaborarea cu instituții și organizații externe (parteneriate cu universități, organizații, alte instituții similare); existența programelor de voluntariat și implicare civică (proiecte de voluntariat și inițiative comunitare); accesarea de resurse externe pentru a îmbunătăți procesul educațional (sponsorizări, granturi, proiecte educaționale inovatoare cu sprijinul partenerilor).

Metode și instrumente de evaluare: analiza acordurilor de parteneriat, a proiectelor educaționale implementate; chestionarea managerilor, profesorilor, elevilor.

Criteriul 3: Validitatea documentelor curriculare

Indicatori: Conformitatea documentelor curriculare elaborate la nivel de instituție / clasă (proiect de lungă durată, proiecte didactice al lecțiilor) cu prevederile curriculumului și particularitățile individuale ale elevilor.

Întrebări evaluative: Există planificări bine structurate, clare, coerente care descriu cadrul favorabil pentru desfășurarea procesului educațional? Documentele de planificare corespund cerințelor curriculare? În documentele de planificare se țin cont de particularitățile de vârstă, individuale, cerințele educaționale speciale ale elevilor?

Aspecte de referință: Conformitatea proiectelor didactice cu prevederile curriculare; claritatea și accesibilitatea obiectivelor didactice; corelarea strategiei de predare cu unitățile de competență; includerea perspectivei inter- și transdisciplinare în proiectarea didactică; selectarea metodelor interactive, colaborative, problematizate, stimulatoare a gândirii critice, a creativității și a învățării active; proiectarea utilizării resurselor educaționale, materialelor didactice, interactive, incluzive digitale, conforme cu prevederile curriculumului; luarea în considerare a stilurilor și ritmul de învățare al elevilor în elaborarea strategiei didactice; măsura în care se valorifică specificul disciplinei pentru formarea de atitudini și valori; proiectarea evaluării rezultatelor școlare în baza recomandărilor curriculumului disciplinar.

Metode și instrumente de evaluare: fișă de analiză a documentelor curriculare (proiectul de lungă durată la disciplina școlară; planul educațional individualizat (PEI) pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES); proiectul didactic al lecțiilor).

Criteriul 4: Relevanța conținuturilor

Indicatori: Relevanța conținuturilor predate la clasa de elevi prin raportare la sistemul de conținuturi specificate în curriculum.

Întrebări evaluative: În ce măsură conținuturile proiectate respectă structura și cerințele curriculumului? Se asigură o secvențiere logică a conținuturilor, pentru a favoriza învățarea progresivă? Există echilibrul între fidelitatea față de curriculum și nevoia de a adapta conținuturile în funcție de particularitățile elevilor? Conținuturile predate răspund intereselor cognitive ale elevilor?

Aspecte de referință: Gradul de acoperire a ariilor de conținut, prevăzute de curriculum; gradul de asigurare a progresiei logice în învățare; caracterul inter- și transdisciplinar al conținuturilor; adaptarea la particularitățile de învățare ale elevilor; gradul de echilibrare a efortului cognitiv al elevilor; corespunderea conținuturilor cu nevoile, interesele și așteptările elevilor; gradul de flexibilitate a conținuturilor selectate pentru aprofundare sau extindere; colaborarea profesorilor pentru a alinia conținuturile între materii, facilitând o învățare logică, coerentă.

Metode și instrumente de evaluare: Fișă de analiză a documentelor curriculare (proiectul de lungă durată la disciplina școlară; planul educațional individualizat (PEI) pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES); proiectul didactic al lecțiilor); chestionarea elevilor, părinților.

Criteriul 5. Pertinența, flexibilitatea și coerența demersului didactic

Indicatori: Caracterul adecvat și eficiența strategiei didactice în raport cu obiectivele de învățare, conținuturile și nevoile elevilor.

Întrebări evaluative: Strategia didactică este aliniată la rezultatele așteptate ale învățării? Strategia didactică ține cont de caracteristicile elevilor, inclusiv stilurile de învățare, nivelul de pregătire și interesele acestora? Se aplică metode și instrumente didactice variate, interactive? Se promovează învățarea conștientă și activă? Profesorul are libertatea și competența de adaptare a demersului didactic la particularitățile de învățare ale elevilor? Se utilizează manuale aprobate de minister? Se valorifică materiale didactice care facilitează învățarea activă și conștientă? Se utilizează adecvat tehnologiile și resursele digitale în predare? Se gestionează timpul proiectat pentru diferite etape ale activității de învățare? Se echilibrează efortul cognitiv al elevului?

Aspecte de referință: Claritatea și accesibilitatea obiectivelor operaționale; corelarea obiectivelor operaționale cu unitățile de competență; corelarea sarcinilor didactice cu obiectivele operaționale; caracterul aplicativ al sarcinilor didactice; caracterul activ-participativ al metodelor de predare; gradul de interactivitate al elevilor la lecție; relevanța activităților de învățare în raport cu unitățile de competență; caracterul practic al instrumentelor didactice; formularea sarcinilor de învățare autentice crearea de contexte semnificative de învățare; organizarea logică, progresivă a situațiilor didactice, sarcinilor de învățare; asigurarea cunoașterii, a reprezentărilor multiple a realității prin sarcini de învățare autentice, contexte semnificative de învățare; claritatea, logica explicațiilor, adaptate la nivelul de înțelegere al elevilor; caracterul activ al activităților de învățare; măsura în care cadrele didactice adaptează demersul didactic în funcție de nevoile educaționale ale elevilor și particularitățile clasei de elevi; crearea situațiilor didactice de stimulare a gândirii critice și reflexive; monitorizarea continuă a progresului elevilor în raport cu rezultatele așteptate; integrarea activităților de recapitulare și evaluare; orientarea feedbackului spre îmbunătățirea învățării; încurajarea autorefecției și a autoevaluării. Utilizarea manualelor și materialelor didactice avizate de minister; gradul de corespundere a materialelor utilizate la oră cu sarcinile didactice; relevanța auxiliarelor didactice pentru consolidarea învățării; personalizarea materialelor didactice

pentru a răspunde nevoilor elevilor; claritatea, accesibilitatea și structurarea logică a materialelor didactice; integrarea dozată a resurselor digitale la lecții, valorificarea platformelor educaționale, aplicațiilor interactive, alte tehnologii pentru a sprijini învățarea; dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor; echitatea în utilizarea tehnologiei pentru toți elevii, inclusiv cei care nu au acces la tehnologie acasă; timpul didactic este adaptat situațiilor de învățare și nevoilor elevilor/copiilor; profesorii acordă timp suficient pentru realizarea sarcinilor de învățare, pentru explicații și clarificări.

Metode și instrumente de evaluare: fișă de analiză a documentelor curriculare (proiectul de lungă durată la disciplina școlară; planul educațional individualizat (PEI) pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES); proiectul didactic al lecțiilor); chestionarea managerilor, profesorilor, elevilor; observarea directă a procesului educațional; analiza rezultatelor elevilor.

Criteriul 6: Asigurarea incluziunii

Indicatori: Acceptarea diversității

Întrebări evaluative: Sunt adaptate strategiile de predare pentru a răspunde cerințelor educaționale speciale ale elevilor?

Aspecte de referință: Măsura în care strategiile de predare sunt personalizate pentru a răspunde diferitelor stiluri de învățare, a sprijini elevii cu dificultăți în învățare; măsura în care sunt adaptate conținuturile la ritmul de învățare al elevilor; structurarea flexibilă a lecțiilor pentru a permite aprofundarea/simplificarea conținuturilor în funcție de nivelul de înțelegere al elevilor; diferențierea sarcinilor în funcție de specificul clasei, nevoile specifice ale elevilor; utilizarea tehnologiilor digitale, aplicațiilor educaționale și a materialelor personalizate pentru a sprijini învățarea diferențiată.

Metode și instrumente de evaluare: Fișă de analiză a documentelor curriculare (proiectul de lungă durată la disciplina școlară; planul educațional individualizat (PEI) pentru elevii cu cerințe educaționale speciale (CES); proiectul didactic al lecțiilor); chestionarea managerilor, profesorilor, elevilor; observarea directă a procesului educațional; analiza rezultatelor elevilor.

Criteriul 7: Mediul de învățare

Indicatori: Siguranța, confortul și caracterul incluziv al mediului de învățare

Întrebări evaluative: Mediul de învățare este sigur și confortabil pentru toți elevii? Mediul de învățare este stimulat și motivant? Spațiile de învățare și strategiile didactice personalizate contribuie la rezultate bune ale elevilor? Se asigură accesibilitate și echitate în procesul educațional? Mediul școlar susține o atmosferă pozitivă, colaborativă de învățare?

Aspecte de referință: Relevanța contextelor de învățare; nivelul de interes, curiozitate și participare la lecții, menținut de profesor prin strategii pertinente; participare democratică a copiilor/elevilor în procesul educațional, respectând principiul diversității; motivația intrinsecă și extrinsecă a elevilor pentru învățare; crearea unui mediu de învățare incluziv; promovarea climatului de respect, acceptare și valorizare a diversității; sprijinirea elevilor cu cerințe educaționale speciale; colaborarea profesorilor cu diverși specialiști pentru a oferi suport adecvat elevilor; eliminarea barierelor în învățare, asigurarea accesului la resurse pentru elevii din medii defavorizate; relația profesor-elev: interacționarea pozitivă cu elevii, încurajarea încrederii și a respectului reciproc; absența comportamentelor discriminatorii, autoritare; colaborarea între elevi, practicarea activităților de echipă și a învățării colaborative; siguranța mediului, inclusiv online, pentru toți elevii; promovarea toleranței, empatiei și a respectului pentru diversitate; servicii de suport emoțional și motivațional, gestionarea stresului.

Metode și instrumente de evaluare: Observarea directă a procesului educațional; grilă de evaluare; chestionarea profesorilor, elevilor, părinților; teste.

Criteriul 8: Axarea demersului didactic pe formarea de atitudini și valori

Indicatori: Valoarea formativă a demersului didactic în materie de atitudini și valori

Întrebări evaluative: Demersul didactic contribuie la formarea atitudinilor și valorilor elevilor?

Aspecte de referință: Contribuția activităților de învățare la dezvoltarea valorilor și atitudinilor; promovarea rolului activ al elevului în propria învățare; consistența activităților de predare-învățare-evaluare care încurajează gândirea critică; consistența activităților de predare-învățare-evaluare care formează/dezvoltă capacitatea elevului de a-și adapta propriul comportament la diferite contexte de viață; consistența activităților de predare-învățare-evaluare care stimulează asumarea responsabilității pentru propriile comportamente.

Metode și instrumente de evaluare: analiza documentelor de planificare; observarea directă a procesului educațional; grilă de evaluare; chestionarea profesorilor, elevilor, părinților.

Criteriul 9: Relevanța ofertei educaționale opționale, la alegere

Indicatori: Atractivitatea și relevanța activităților suplimentare, puse la dispoziția elevilor, conform nevoilor lor de învățare, intereselor, aptitudinilor

Întrebări evaluative: Oferta educațională opțională, la alegere este relevantă în raport cu interesele și preferințele elevilor? Oferta educațională opțională demonstrează valoare educațională și aplicabilitate practică? Sunt asigurate toate condițiile și resursele pentru realizarea ofertei educaționale opționale, la alegere? Activitățile didactice opționale stimulează învățarea experiențială? Elevii sunt antrenați în diverse tipuri de învățare?

Aspecte de referință: Posibilitatea elevilor de a alege opționalele; accesibilitatea opționalelor pentru toți elevii; curricula opțională se axează pe interesele și preferințele elevilor pentru a-i susține să-și descopere pasiunile și să își dezvolte talentele; curricula opțională este realizată de cadre didactice calificate, competente în domeniu; sunt implicați profesioniști sau instituții din comunitate pentru a aduce experiențe reale în școală; cadrele didactice elaborează documentele curriculare, materiale didactice în acord cu curricula opțională; opționalele oferă o învățare aplicată, prin metode interactive (proiecte, studii de caz, vizite de studiu, ateliere practice); se monitorizează continuu nivelul de satisfacție al elevilor, părinților în raport cu relevanța curricula opțională; este luat în calcul feedbackul elevilor, profesorilor pentru îmbunătățirea opționalelor; proporția activităților de învățare care favorizează învățarea experiențială; proporția activităților de învățare care favorizează atingerea de către elevi a diverselor tipuri de rezultate ale învățării.

Metode și instrumente de evaluare: analiza documentației școlare; fișă de analiză a documentelor curriculare; fișă de asistență la ore; chestionarea profesorilor, elevilor, părinților.

Criteriul 10: Calitatea evaluării rezultatelor învățării

Indicatori: Corectitudinea aprecierii rezultatelor învățării și a progresului școlar al elevului. Validitatea, adaptabilitatea metodelor, instrumentelor de evaluare a rezultatelor învățării în raport cu finalitățile de studiu proiectate.

Întrebări evaluative: Evaluarea este corectă, transparentă? Se utilizează metode și instrumente valide, variate de evaluare? Se analizează continuu performanțele și progresul elevilor? Se oferă feedback constructiv?

Aspecte de referință: Claritatea criteriilor de evaluare; gradul de transparență în procesul de evaluare; corectitudinea în notare; promovarea evaluării formative și formatoare; diversitatea metodelor de evaluare; varietatea și validitatea instrumentelor de evaluare; caracterul aplicativ al instrumentarului de evaluare; încurajarea autoevaluării și evaluării colegiale; feedback constructiv, orientat spre îmbunătățirea rezultatelor învățării; feedback motivațional, stimulator al progresului.

Metode și instrumente de evaluare: fișă de analiză a instrumentelor de evaluare a rezultatelor elevilor; fișă de asistență la ore; chestionarea profesorilor, elevilor, părinților; analiza Tabelului de corelare: *competențele specifice-obiectivele de evaluare-conținutul itemilor- gradul de complexitate, conținutul probei, baremul de corectare, schema de convertire a punctajului în note.*

Criteriul 11: Impactul activității didactice asupra rezultatelor elevilor

Indicatori: Rezultativitatea demersului didactic în raport cu performanța școlară, motivația, dezvoltarea, atitudinea față de învățare și în capacitatea de a aplica cunoștințele în contexte reale de viață.

Întrebări evaluative: Elevii demonstrează progres în învățare? Elevii demonstrează cunoștințe, capacități și atitudini în diverse contexte reale de viață? Elevii sunt motivați să învețe? Se observă o îmbunătățire a rezultatelor elevilor la evaluările sumative, naționale, internaționale?

Aspecte de referință: Monitorizarea progresului fiecărui elev și intervenții pertinente; dezvoltarea competențelor transversale (gândire critică, colaborare, creativitate); gradul de motivație pentru învățare; progresul individual și colectiv/ școală; elevii înțeleg și pot explica concepte esențiale din diferite discipline; elevii pot aplica practic conținuturi învățate în cadrul disciplinelor; ponderea elevilor care participă activ la ore; ponderea elevilor care manifestă interes pentru învățare; nivelul de perseverență al elevilor și dorința de a depăși dificultățile în învățare; nivelul de încredere al elevilor în aplicabilitatea în practică a celor învățate; nivelul de încredere al elevilor în propriile capacități de învățare; performanța la evaluările naționale (rezultatele elevilor sunt în creștere; reducerea numărului de elevi cu dificultăți majore în învățare); participarea și performanța la competiții și olimpiade.

Metode și instrumente de evaluare: analiza rezultatelor elevilor; compararea rezultatelor în timp (evoluția rezultatelor elevilor de la an la an; măsuri pentru îmbunătățirea performanței elevilor, în baza analizelor efectuate); analiza evoluției rezultatelor academice ale elevilor (notele și media școlară, progresul individual al elevilor în timp, rezultatele la evaluările sumative, examene); chestionarea elevilor; asistența la ore.